

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE
M O S T A R

**INFORMACIJA O STANJU U PRIVREDI
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
IZ NADLEŽNOSTI FEDERALNOG MINISTARSTVA
ENERGIJE, RUDARSTVA I INDUSTRIJE**

Mostar, maj 2013. godine

SADRŽAJ

UVOD	2
1. OBLAST ENERGIJE	3
1.1. JP „ELEKTROPRIVREDA BIH“ d.d. SARAJEVO.....	3
1.2. JP „ELEKTROPRIVREDA HZ HB“ d.d. MOSTAR.....	7
1.3. "BH GAS" d.o.o. SARAJEVO.....	10
1.4. „TERMINALI FEDERACIJE“ d.o.o. SARAJEVO.....	13
1.5. „ENERGOPETROL“ d.d. SARAJEVO.....	14
2. OBLAST RUDARSTVA	20
2.1. Analiza poslovanja rudnika za 2011/2012. godinu.....	21
2.2. Poslovni rezultati rudnika.....	27
2.3. Prestrukturiranje rudnika.....	35
2.4. Finansijska konsolidacija rudnika.....	37
3. SEKTOR INDUSTRIJE	40
3.1. Statistički pokazatelji osnovnih privrednih kretanja.....	41
3.2. Zaposlenost.....	43
3.3. Plaće.....	44
3.4. Vanjskotrgovinska razmjena.....	45
3.5. Poslovanje.....	46
3.6. Osvrt na privredna kretanja u 2012. godini.....	60
4. NAMJENSKA INDUSTRIJA	64
4.1. Kapaciteti namjenske industrije.....	64
4.2. Utjecaj sektora namjenske industrije na životnu sredinu.....	66
4.3. Privatizacija namjenske industrije.....	66
4.4. Sigurnosni aspekti namjenske industrije.....	66
4.5. Rezultati poslovanja.....	67
5. AKTIVNOSTI MINISTARSTVA U 2011. I 2012. GODINI	77
6. AKTIVNOSTI MINISTARSTVA VEZANO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE	78
7. ZAKLJUČAK	79

UVOD

Ova Informacija nastala je kao rezultat inicijative zastupnika dr. Josipa Perića u Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine za održavanje tematske sjednice o stanju u privredi na području Federacije Bosne i Hercegovine. Inicijativu je dostavio predsjednik Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine svojim aktom broj: 02-02-113/13 od 05.03.2013. godine Vladi Federacije Bosne i Hercegovine.

Generalni sekretarijat Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, akt Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine dostavio je Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Federalnom ministarstvu prometa i komunikacija, Federalnom ministarstvu trgovine, Federalnom ministarstvu poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva i Federalnom ministarstvu razvoja, poduzetništva i obrta aktom broj: 03/04 – 02 – 62-5/12 od 15.03.2013. godine.

Nadalje, u tekstu će biti obrađena problematika privrednih društava iz oblasti energije, oblasti rudarstva, oblasti industrije i namjenske industrije u kojima Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije vrši upravljanje na osnovu državnog kapitala. Imajući u vidu da skupštine privrednih društava nisu održane (obično se održavaju u 6. mjesecu tekuće godine za prošlu godinu) vezano za usvajanje Izvješća o poslovanju za 2012. godinu, prikupljeni su informativni podaci od privrednih društava sa bitnim pokazateljima i strukturirani su u posebne tablice za svako privredno društvo.

Iz oblasti energije obrađeno je 5 privrednih društava, iz rudarstva 8 (10), iz industrije i namjenske industrije 18 (20) privrednih društava što je ukupno 31 privredno društvo. Ova privredna društva se ubrajaju u velika privredna društva po broju zaposlenika i sve ono što onemogućava razvoj ovih društava utječe i na manja privredna društva. U Federaciji Bosne i Hercegovine u 2012. godini broj poduzeća je bio 20523¹.

Kroz daljnju analizu se vidi da je ekonomska kriza značajno pogodila i našu zemlju te da se na nekim segmentima i multiplicirala. U ovom trenutku teško je govoriti o značajnijim stranim ulaganjima pa samim time i BDP za ovo razdoblje je dosta niži, tako da je BDP per capita u 2010. godini iznosio 5549 KM, a u 2011. godini 5723 KM.²

Tek u prvom kvartalu 2013. godine osjeća se trend rasta industrijske proizvodnje, pa je tako u mjesecu martu 2013. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. godine industrijska proizvodnja veća je za 9,1%, a u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine veća je za 11,3%, dok je u odnosu na februar ove godine veća za 11,1%. Ukupna industrijska proizvodnja u periodu januar mart 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine veća je za 9,4%, u području Vađenja ruda i kamena manja je za 7,1%, u području Prerađivačke industrije veća je za 9,5%, i u području Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom veća je za 22,9%.

U aprilu 2013. u odnosu na april 2012. industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine, veća je za 10% .

Prerađivačka industrija Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini, ostvarila je izvoz od 4.778.941.000 KM, što je za 14,9% više u odnosu na 2010. godinu. Približan trend izvoza zadržan je i u 2012. godini kada je iznosio 4.763.739.000 KM što je za 0,4% manje u odnosu na 2011. godinu.

¹ Federalni zavod za statistiku

² Mjesečni statistički pregled Federacije BiH 4/13

1. OBLAST ENERGIJE

1.1. „ELEKTROPRIVREDA BIH“ d.d. SARAJEVO

JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo je elektroprivredno društvo, koje obavlja djelatnosti: proizvodnja električne energije, distribucija, snabdijevanje električnom energijom, trgovanje, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije, kao i druge djelatnosti utvrđene Statutom. Za elektroprivredne djelatnosti koje obavlja: proizvodnja, distribucija, snabdijevanje I reda, snabdijevanje II reda i međunarodna trgovina električnom energijom, Društvo posjeduje dozvole-licence, izdate od strane regulatornih agencija za električnu energiju (FERK i DERK). JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine d.d. Sarajevo je dioničko društvo čije je sjedište u Sarajevu, i ima osam podružnica i to:

- „Hidroelektrane na Neretvi“, Jablanica,
- „Termoelektrana Kakanj“, Kakanj,
- „Termoelektrana Tuzla“, Tuzla,
- „Elektrodistribucija Bihać“, Bihać,
- „Elektrodistribucija Mostar“, Mostar,
- „Elektrodistribucija Sarajevo“, Sarajevo,
- „Elektrodistribucija Tuzla“, Tuzla i
- „Elektrodistribucija Zenica“, Zenica

a organizirana je kroz sektore:

- Sektor proizvodnje: HE (Jablanica, Grabovica i Salakovac) i TE (Kakanj i Tuzla),
- Sektor distribucije i snabdijevanja i
- Sektor za ekonomsko - pravne poslove, ljudske resurse, razvoj i investicije.

Polazeći od karaktera djelatnosti, Misija Koncerna EP BiH³ je:

- osiguranje tehničko-tehnološkog, organizacionog i ekonomskog jedinstva elektroenergetskog sistema na području djelovanja Društva,
- uključivanje u međunarodno tržište električne energije kroz jedinstveno tržište električne energije u Bosni i Hercegovini,
- poduzimanje mjera i aktivnosti na ostvarenju kontinuirane i kvalitetne proizvodnje i distribucije električne energije i snabdijevanje kupaca električnom i toplotnom energijom,
- poduzimanje mjera radi osiguranja stabilnosti u radu,
- ostvarivanje poslovnih odnosa po tržišnim uslovima privređivanja,
- efikasno pružanje usluga kupcima i transparentnost u poslovanju, kao i
- profesionalni razvoj i socijalna sigurnost zaposlenika.

U toku 2011.godine, JP Elektroprivreda Bosne i Hercegovine je ostvarila ukupne **prihode u iznosu od 958,5 mil. KM**, dok su ukupni **rashodi i troškovi iznosili 957,0 mil. KM**, tako da je ostvarena **dobit** koja je **iznosila 1,5 mil. KM**.

Vlasnička struktura kapitala, uprava i nadzor

JP “Elektroprivreda Bosne i Hercegovine” d.d. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Društvo) posluje kao dioničko Društvo (s iznosom temeljnog kapitala od 2.155.160.199,00 KM), s vlasničkom strukturom kapitala:

- Državni kapital u iznosu 90% temeljnog kapitala Društva,
- Dionički kapital 10% temeljnog kapitala Društva.

---

³ Na osnovu Odluke o prenosu udjela Federacije Bosne i Hercegovine u rudnicima uglja u Federaciji BiH na JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo (V broj: 12/09 od 14.01.2009. godine) sačinjeni su pojedinačni Ugovori o prenosu udjela, održane Skupštine, a od 01. 01. 2010. godine profunkcionisao Koncern EP BiH d.d. Sarajevo.

Osnovni kapital Društva podijeljen je na 30.354.369 običnih dionica, a nominalna vrijednost jedne dionice iznosi 71,00 KM, tako da ukupna vrijednost dionica iznosi 2.155.160.199 KM (osnovni kapital je uvećan po osnovu udjela u rudnicima u iznosu od 81.804.200 KM, tako da sa 31.12.2011. g. iznosi 2.236.964.399 KM).

Izvršena ulaganja po Odlukama o dokapitalizaciji u ZD – rudnike u toku 2011. godine iznose 21.965.500,00 KM.

Proizvodni kapaciteti JP Elektroprivreda BiH d.d., Sarajevo

Naziv elektrane	Instalisani kapacitet (MW)
HE Jablanica	6x30
HE Grabovica	2x57
HE Salakovac	3x70
UKUPNO HE	504
TE Tuzla	715
TE Kakanj	450
UKUPNO TE	1165
UKUPNO	1669

Ostvarena je ukupna proizvodnja električne energije u 2011. godini u količini od 7.294,5 GWh, što je za 4,6 GWh ili za 0,1% više od planirane proizvodnje, a za 113,1 GWh ili za 1,6% više od ostvarene proizvodnje u 2010. godini. Ovo je ujedno rekordno ostvarena proizvodnja električne energije od završetka rata, odnosno od 1996.godine.

U posmatranom periodu (2011) hidroelektrane (Jablanica, Grabovica, Salakovac i MHE) proizvele su 1.156,5 GWh, što je za 21,1% manje od plana, a za 46,7% manje nego 2010. godine. Istovremeno su TE Tuzla i Kakanj ostvarile proizvodnju od 6.138,0 GWh, što je za 5,4% više od plana, a za 22,4% više u odnosu na 2010. godinu. Zbog izuzetno nepovoljnih hidroloških prilika tokom većeg dijela godine, proizvodnja hidroelektrana bila je manja od planirane za 310,0 GWh, dok je, kao posljedica, proizvodnja u termoelektranama bila veća za 314,6 GWh.

Ostvarena je ukupna potrošnja električne energije u periodu januar-decembar 2011. godine u količini od 4.819,9 GWh, što je za 192,9 GWh ili 3,8% manje od plana, ali za 91,4 GWh ili za 1,9% više od potrošnje u istom periodu 2010. godine. Ukupna potrošnja se sastoji od bruto distributivne potrošnje u količini od 4.284,2 GWh, potrošnje direktnih potrošača u količini od 417,2 GWh i gubitaka na mreži prijenosa u količini od 118,6 GWh.

Pregled poslovanja u 2011. godini

Ukupan prihod u 2011 godini iznosi 958.462.000,00 KM i to:

- prihodi od prodaje električne energije 862.135.900,00 KM (domaći konzum 788.395.500,00 KM i izvoz 73.740.500,00 KM)
- prihodi od prodaje teh. pare i toplotne energije 13.087.900,00 KM
- finansijski prihodi 19.035.800,00 KM

– prihodi po ostalim osnovama 64.202.200,00 KM
Ukupni troškovi i rashodi u 2011. godini iznose 958.666.900, 00 KM.

Prijedlog raspodjele dobiti u iznosu od 1.483.600,00 KM je:

- fond rezervi – 296.700,00 KM
- kapital za investicije – 518.500,00 KM
- dividendu dioničarima – 668.300,00 KM

Struktura najznačajnijih projekata realizovani u 2011. godini:

- Realizacija projekta revitalizacije Bloka 6-u TE Kakanj,
- Rekonstrukcija hidrauličnih i elektro instalacija i sanacija konstrukcije kombinovanog odlagača i utovarivača uglja u TE Tuzla,
- Projekt zamjene bloka transformatora T5 u TE Tuzla,
- Zamjena mlinskog postrojenja na Bloku 4 u TE Tuzla,
- Realizacija projekta modernizacije depoa uglja – u toku,
- Izrada studije za realizaciju Projekta postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda u TE Kakanj,
- Zamjena opreme za ekološki monitoring u TE Kakanj,
- Otklanjanje šteta na agregatu br.2 HE Grabovica,
- Zamjena drenažnog sistema HE Jablanica,
- Rekonstrukcija 0,4 kV postrojenja u HE Jablanica, idr.

KAPITAL

Temeljni kapital JP “Elektroprivreda Bosne i Hercegovine” d.d. Sarajevo iznosi 2.155.160.199 KM, a kapital po osnovu udjela u Rudnicima iznosi 81.804.238,00 KM, što ukupno iznosi 2.236.964.437,00 KM.

Nadzorni odbor JP EP BiH 30.06.2011.godine donio je odluku o odobravanju sredstava za davanje pozajmica zavisnim društvima-rudnicima uglja u ukupnom iznosu od 20.340.000,00 KM, radi finansiranja podsticajnih mjera sporazumnog prestanka ugovora o radu.

Ukupan iznos je raspoređen rudnicima uglja kako slijedi:

- Rudnici Kreka 4.560.000,00 KM
- RMU Zenica 5.070.000,00 KM
- RMU Kakanj 4.620.000,00 KM
- RMU Đurđevik 1.320.000,00 KM
- RMU Abid Lolić 870.000,00 KM
- RMU Breza 3.900.000,00 KM

U periodu do 31.12.2011.godine isplaćeno je po ugovoru o pozajmici za RMU Đurđevik 224.434,40 KM i za RMU Kreka 490.181,05 KM.

U tabeli broj 1 dat je uporedni prikaz podataka o poslovanju JP “Elektroprivreda Bosne i Hercegovine” d.d. Sarajevo u 2011. i 2012. godini, uz napomenu da su podaci za 2012. još nezvanični pošto iste nije razmatrala niti usvojila Skupština Društva.

Tabela br. 1

Naziv PD/JP	JP ELEKTROPRIVREDA BIH, d.d. - Sarajevo	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	državni 90,0035% - privatni 9,9965%
	2012	državni 90,0035% - privatni 9,9965%
Ukupan prihod (KM)	2011	958.462.000,00
	2012	926.280.800,00
Ukupan rashod (KM)	2011	956.978.400,00
	2012	919.193.400,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	3.455.200,00
	2012	9.357.300,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-
	2012	-
Ukupan kapital (KM)	2011	2.888.988.900,00
	2012	2.897.677.900,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	119.155.400,00
	2012	129.434.200,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	229.893.800,00
	2012	255.461.700,00
Broj zaposlenih (na bazi stanja krajem svakog mjeseca)	2011	5.053
	2012	4.971
Prosječna neto plaća (KM) (s porezom)	2011	1.651
	2012	1.670
Ostvarena proizvodnja u GWh (nat. pokazatelji)	2011	7.294,5
	2012	6.509,0
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	218,4 mil. KM (najznačajniji projekat revitalizacija bloka 6 u TE Kakanj, kao i investicije i u distributivnoj djelatnosti od 86,8 mii. KM)
	2012	202,7 mil. KM (najznačajniji projekat rekonstrukcija i revitalizacija bloka 6 u TE Tuzla, značajne investicije i u distributivnoj djelatnosti kao i SAP Roll-Out projekat)

1.2. JP „ELEKTROPRIVREDA HZ HB“ d.d. MOSTAR

JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar nalazi se na adresi Mile Budaka 106 A Mostar i ima pravni kontinuitet od 17.11.1992. godine u 35 općina Federacije Bosne i Hercegovine. Od 28.04.2004. godine posluje kao dioničko društvo. Osnovne aktivnosti društva su proizvodnja, distribucija, snabdijevanje i upravljanje električnom energijom, zastupanje i posredovanje na domaćem tržištu električne energije i uvoz i izvoz električne energije.

Društvo djeluje kroz četiri organizacione cjeline i to:

- Odjel za proizvodnju električne energije
- Odjel za distribuciju električne energije
- Odjel za snabdijevanje električnom energijom
- Direkcija društva

Vlasnička struktura kapitala, uprava i nadzor

JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar (u daljnjem tekstu: Društvo) posluje kao dioničko Društvo, s vlasničkom strukturom kapitala:

- Državni kapital u iznosu 662.549.000 KM, što čini 90% temeljnog kapitala Društva,
- Dionički kapital u iznosu od 73.616.600 KM, što čini 10% temeljnog kapitala Društva.

Ukupni temeljni kapital Društva (bez kapitala djelatnosti prijenosa) podijeljen je na 7.361.660 redovnih (običnih) dionica i to Vlada Federacije Bosne i Hercegovine sa 6.626.306 dionica ili 90% a ostatak od 10% ili 735.354 dionice u vlasništvu investicionih fondova, pravnih i fizičkih lica.

Na dan 29.12.2011. godine vrijednost dionice iznosila je 48,00 KM.

JP EP HZ HB d.d. Mostar posjeduje udio u temeljnom kapitalu Preduzeća „Konstruktor-Neretva d.o.o. Čapljina u visini od 859.665,00 KM. U 2006. godini u ovom društvu došlo je do povećanja temeljnog kapitala ulaganjem od strane člana Konstruktor-inženjering d.d. Split, što je rezultiralo smanjenjem udjela JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar za 14%.

U temeljnom kapitalu preduzeća „Elektrokontrol HZHB d.o.o.“ Čapljina, koji iznosi 432.500,00 KM, JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar posjeduje udio u iznosu od 247.139 KM ili 57,14%.

Proizvodni kapaciteti JP Elektroprivreda HZ HB d.d., Mostar

Naziv elektrane	Instalisani kapacitet (MW)
HE Rama	2x80
PHE Čapljina	2x220
HE Mostar	3x24
HE Jajce 1	2x30
HE Jajce 2	3x10
HE Peć Mlini	2x15
HE Mostarsko Blato	2x30
UKUPNO	852

U hidroelektranama kojim gospodari Društvo u 2011. godini proizvedeno je ukupno 1.395,40 GWh električne energije, što predstavlja 0,6% manje od planiranih količina. Sve hidroelektrane su ostvarile nižu proizvodnju električne energije od planirane zbog vrlo nepovoljne hidrologije.

Ukupno ostvarena potrošnja električne energije (3.046,53 GWh) bila je 1,1% niža od planirane.

Ukupni ostvareni gubici električne energije na distributivnim naponskim nivoima iznosili su 99,07 GWh i za 1,8% su iznad planskih gubitaka.

Ukupan ostvareni prihod za period I-XII u 2011. godini iznosio od **364.983.192,00 KM** što je za 0,6% više od rebalansa plana a za 4,7% manje od ostvarenog prihoda u prethodnoj godini.

Ukupni rashodi Društva u posmatranom periodu iznosili su **379.977.867,00 KM** i veći su za 11% od ostvarenih rashoda u prethodnoj godini a u odnosu na planirane rashode više za 0,1%.

U 2011. godini iskazan je **gubitak** u iznosu od **14.994.675,00 KM**. Razlog ovakvog poslovnog rezultata je izuzetno nepovoljna hidrološka situacija u II polovini 2011. godine, kao i porast cijene električne energije na tržištu energije izražen kroz trošak nabave nedostajuće električne energije koji je bio neuobičajeno velik. Sve navedeno se odrazilo na nerentabilno poslovanje i navedeni gubitak Društva.

Ostvareni gubitak iz poslovanja u 2011. godini JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar iznosi **14.994.675 KM** pokrit će se iz sljedećih izvora:

- iz neraspoređene dobiti ranijih godina iznos od 8.381.338 KM
- iz rezervi Društva iznos od 6.613.337 KM

U „Bilansu stanja“ na dan 31.12.2011. godine ukupne obaveze iznose 322.980.410 KM (dugoročne iznose 230.865.036 KM, a kratkoročne iznose 92.115.374 KM). Obaveze prema dobavljačima iznose 46.465.000,00 KM i veći su za cca 62% nego u istom periodu prethodne godine.

U odnosu na rebalans plana investicija za 2011. godinu u iznosu od 51.049.723 KM ukupno je, u periodu I-XII 2011. godine, realizovano 94,2% tj. 48.099.453 KM, od čega: 19.935.218 KM u proizvodnju električne energije, 25.782.473 KM u distribuciju električne energije, 1.210.027 KM u snabdijevanje električnom energijom i 1.171.735 KM u direkciju društva i ostale organizacijske jedinice.

Investicije iz vlastitih sredstava Društva su iznosile 40.117.384 KM što je 96,7% iznosa po rebalansu plana. U ukupno ostvarenim investicijama, investicije ostvarene iz vlastitih sredstava Društva učestvuju s 83,4%.

U tabeli broj 2 dat je uporedni prikaz podataka o poslovanju JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar u 2011. i 2012. godini, uz napomenu da su podaci za 2012. godinu još nezvanični pošto iste nije razmatrala niti usvojila Skupština Društva.

Tabela br. 2

Naziv PD/JP	JP Elektroprivreda HZ HB d.d. Mostar	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	državni 90,011% - privatni 9,989%
	2012	državni 90,011% - privatni 9,989%
Ukupan prihod (KM)	2011	364.983.193
	2012	384.450.346
Ukupan rashod (KM)	2011	379.911.868
	2012	428.644.158
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 6.547.337
	2012	- 32.358.395
Akumulirani gubitak (KM)	2011	- 45.130.074
	2012	- 77.488.469
Ukupan kapital (KM)	2011	911.828.297
	2012	868.818.027
Ukupna potraživanja (KM)	2011	Uk. 195.596.522. ispr.126.722.041, neto 68.874.481
	2012	Uk. 221.820.123, ispr. 128.068.584, neto 93.751.540
Ukupne obaveze (KM)	2011	211.119.572
	2012	217.139.201
Broj zaposlenih	2011	1.880
	2012	1.898
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.652
	2012	1.671
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji) GWh	2011	1.395,40
	2012	1.229,30
Realizirani projekti/investicije (KM) (kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	Ukupno 48.099.453, vlastita sr. 40.117.384, krediti 6.851.114, ostalo 1.130.955
	2012	Ukupno 43.481.944, vlastita sr. 22.973.365, krediti 14.033.619, ostalo 6.474.960

1.3. "BH GAS" d.o.o. SARAJEVO

Privredno društvo BH Gas d.o.o. Sarajevo (u daljnjem tekstu: Društvo) posluje kao društvo sa ograničenom odgovornošću s 100% državnim vlasništvom kapitala. Ovim izvještajem prikazani su i djelimično analizirani skoro svi segmenti poslovanja na osnovu kojih je bilansiran krajnji poslovni rezultat u izvještajnoj 2011. godini, kao i struktura sredstava (imovine) i izvora sredstava. Na osnovu svega iskazanog kroz ovaj Izvještaj može se dati nekoliko sumarnih opštih zaključaka:

- Gubitak od operativnih aktivnosti iznosi 1.395.877 KM a ukupni gubitak u visini od 1.666.914 KM biće pokriven iz akumulirane dobiti koja je ostvarena u prethodnim godinama
- Osnovna funkcija Društva ostvarena je obzirom da su svi potrošači bili kontinuirano i bez prekida snabdjeveni prirodnim gasom
- Ukupni fizički obim prodaje gasa u BiH veći je za 13,85% u odnosu na prošlu godinu.
- U posmatranom periodu ostvaren je prihod od 200.988.256 KM, što je za 16,10% više od planiranog, odnosno za 34,94% više od prihoda ostvarenog u istom periodu 2010.godine.
- Prodajne cijene gasa za distributivna preduzeća je povećana od 01.05.2011. godine, i to sa 650 KM iz prvog kvartala na 720 KM, a koja je važila do 01. 10.2011.godine kada je povećana na 820 KM
- Kurs dolara je najvećem periodu 2011. godine bio stabilan, da bi i IV kvartalu zabilježio porast. Posmatrajući ostvareni prosjek kursa dolara u ovoj u odnosu na prošlu godinu, isti je za 3,41% niži u odnosu na kurs iz prošle godine.

Fizički obim prodaje prirodnog gasa u odnosu na naručene količine je veći za cca 9% od planiranog, što je zbog veće nabavne cijene dovelo do povećanja negativnog finansijskog rezultata.

U 2011. godini kupcima u BiH je isporučeno cca. 279 miliona Sm³ prirodnog gasa, od čega za kupce u Federaciji BiH 213 miliona Sm³ ili 76,34%, te u RS cca. 66 miliona Sm³ ili 23,66% od ukupnih količina.

U 2011. g. ostvaren je prihod u iznosu od 200.988.256 KM, što je za 16,10% više od planiranog, odnosno za 34,94% više od prihoda u istom periodu 2010. godine.

Prodajne cijene prirodnog gasa za distributivne kompanije u 2011. godini povećana je od maja mjeseca za 10,77% i ponovo od oktobra za dodatnih 13,89% tj. sa 650,00 KM na 720,00 KM a od 1.10.2011. sa 720,00 KM na 820,00 KM.

Sigurnost snabdijevanja prirodnim gasom upitna je iz razloga sistemskog nerješavanja na državnom nivou tj. donošenjem Zakona o gasu na državnom nivou pristupilo bi se ispunjenju preuzetih obaveza iz Ugovora o Energetskoj zajednici i uređenju ovog sektora u duhu EU Direktive 2009/73/EC.

Investiciona ulaganja u 2011. godini

Planom investicionih ulaganja u 2011. godini predviđena su ulaganja u iznosu od 37,6 miliona KM.

Tehnički sektor planirao je potrebna ulaganja u iznosu od oko 3,2 miliona KM, kroz 49 planskih pozicija (vođenje novog IT sistema, nabavka opreme za kontrolu kvaliteta, unutrašnje snimanje gasovoda i ostalo) a ostalih 40-ak planskih pozicija predviđena su u ulaganje oko 1,5 milion KM za zamjenu dotrajale opreme i vozila za potrebe sektora. Sektor za razvoj planirao je utrošiti oko 30,0 mil. KM u izgradnju

gasovoda od Zenice do Travnika, zatim oko 4,3 mil. KM za izradu projektne dokumentacije za gasifikaciju USK-a, te za izradu idejnog projekta FEED za kompresorsku stanicu.

Tokom 2011. god. realizovano je ukupno 4.725.081,00 KM od planiranih ulaganja što čini svega 12,50%.

Strukturu ostvarenih investicionih ulaganja u stalna sredstva čine:

- građevinski objekti 4.558.373 KM
- strojevi i oprema 166.708 KM.

Privredno društvo "BH-Gas" razlog za ovako nizak nivo realizacije planiranih investicionih ulaganja, objašnjava komplikovanom procedurom za izradu tenderske dokumentacije za odabir isporučioaca opreme i izvođača radova na gasovodu Zenica-Travnik uz dodatne zahtjeve koje EBRD nameće u skladu sa svojim procedurama. Zastoju u realizaciji projekta gasifikacije SBK uzrokovan je djelomično i imenovanjem novog menadžmenta kompanije, koji je zahtijevao izvjesno vrijeme za detaljnije upoznavanje i preispitivanje opravdanosti ulaganja u ovaj projekt.

Glavne investicione aktivnosti očekivale su se u 2012. godini kada će, nakon izbora izvođača radova, započeti radovi na izgradnji gasovoda Zenica-Travnik, za šta je već operativan kredit odobren od EBRD-a.

Razvojni projekti

Proširenje transportne mreže prirodnog gasa u BiH, s ciljem obezbjeđenja novih transportnih pravaca ulaza kao i eventualno novog izvoza prirodnog gasa je primarni razvojni projekat, a koji se može postići konekcijom na transportni sistem prirodnog gasa u susjednoj Republici Hrvatskoj.

Gasovod Bosanski Brod-Zenica predstavlja optimalan pravac ne samo za potrebe postojećeg i novog tržišta gasa u oba entiteta u BiH već se isti uklapa i u razvojne projekte Republike Hrvatske.

Shodno iskustvima pri gradnji ovakve infrastrukture od velike važnosti je obezbjeđenje podrške da je ovaj Projekt od interesa za državu BiH i stvaranje uslova za reorganizaciju sektora i otvaranje tržišta prirodnog gasa, čime se ispunjavaju obaveze iz Ugovora o formiranju Energetske zajednice zemalja Jugoistočne Evrope i EU Direktiva za gas 2003/55/EC i 2004/67/EC.

Ukupan prihod za I-XII u 2011. godini u iznosu od **206.053.000,00 KM** veći za 35% od ostvarenog u prethodnoj godini, a 19% veći od planiranog prihoda.

Ukupni rashodi iznosili su **207.720.000,00 KM** i veći su za 33% od ostvarenih u prethodnoj godini a za 21% veći od planiranih.

U 2011. godini iskazan je **gubitak** u iznosu od **1.667.000,00 KM** koji će se pokriti iz akumulirane dobiti Društva

U „Bilansu stanja“ na dan 31.12.2011.godine ukupne obaveze iznose 56.892 hiljade KM (dugoročne iznose 16.764 hiljade KM, a kratkoročne 40.128 hiljada KM).

Obaveze prema dobavljačima iznose 30.807 hiljada KM i veće su za 34% nego u istom periodu prethodne godine.

KAPITAL

Ukupan kapital na dan		Udio državnog u ukupnom kapitalu	
31.12.2010.	31.12. 2011.	31.12.2010.	31.12.2011.
44.938.000,00 KM	43.271.000,00 KM	44.938.000,00 KM	43.271.000,00 KM

U tabeli broj 3 dat je uporedni prikaz podataka o poslovanju privrednog društva BH Gas d.o.o. Sarajevo u 2011. i 2012. godini, uz napomenu da su podaci za za 2012. godinu još nezvanični pošto iste nije razmatrala niti usvojila Skupština Društva.

Tabela br.3

Naziv PD/JP	BH Gas d.o.o. Sarajevo	
	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	100
	2012	100
Ukupan prihod (KM)	2011	206.052.873
	2012	228.327.724
Ukupan rashod (KM)	2011	207.719.787
	2012	234.615.573
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 1.666.914
	2012	- 6.287.849
Akumulirani gubitak (KM)	2011	0
	2012	0
Ukupan kapital (KM)	2011	43.270.828
	2012	36.982.979
Ukupna potraživanja (KM)	2011	73.298.193
	2012	81.888.281
Ukupne obaveze (KM)	2011	65.847.544
	2012	84.413.534
Broj zaposlenih	2011	38
	2012	39
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.732
	2012	1.826
Ostvarena proizvodnja u Sm³ (nat. pokazatelji)	2011	279.177.345
	2012	256.913.429
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	Gasovod Zenica-Travnik –4.491.195,00 KM investiranje u postojeće gasovode – 233.886,00 KM
	2012	Gasovod Zenica-Travnik –19.928.000,00 KM investiranje u postojeće gasovode – 156.111,00 KM

1.4. „TERMINALI FEDERACIJE“ d.o.o. SARAJEVO

U tabeli broj 4 dat je uporedni prikaz podataka o poslovanju privrednog društva Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo u 2011. i 2012. godini, uz napomenu da su podaci za za 2012. godinu još nezvanični pošto iste nije razmatrala niti usvojila Skupština Društva

Tabela br. 4

Naziv PD/JP	Terminali Federacije d.o.o. SARAJEVO	
	Godina	Vrijednost pokazatelja
Pokazatelji		
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	100
	2012	100
Ukupan prihod (KM)	2011	1.182.545
	2012	1.861.227
Ukupan rashod (KM)	2011	1.161.424
	2012	1.815.398
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	16.277
	2012	40.802
Akumulirani gubitak(KM)	2011	1.106
	2012	1.106
Ukupan kapital (KM)	2011	7.629.109
	2012	7.669.912*
Ukupna potraživanja (KM)	2011	1.664.787
	2012	1.581.081
Ukupne obaveze (KM)	2011	2.624.680
	2012	2.438.705
Broj zaposlenih	2011	17
	2012	99
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.614
	2012	1.089
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	-
	2012	-
Realizirani	2011	-

projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2012	<ol style="list-style-type: none"> 1. Dana 01.08.2012. godine ušli u posjed terminala tečnih goriva u Živinicama, Blažuju, Bihaću i Mostaru, ukupne zapremine cca 117.000 m³, površine 385.457 m² i ukupne vrijednosti 52.947.307,54 KM, 2. Preuzeli, u skladu sa Sporazumom o terminalima i Ugovorom o dokapitalizaciji Energopetrol d.d. Sarajevo, 74 radnika, koji sada rade na osiguranju i održavanju terminala 3. Izvršena neznatna ulaganja u čišćenje i održavanje, te na izradu geodetske situacije, procjenu vrijednosti, arhiviranje objekata i vodosnabdijevanje, cca. 200.000,00 KM, 4. Izvršena procjena fer vrijednosti imovine i pokrenute aktivnosti za upis nesporne vrijednosti (cca 19.26 miliona KM) u poslovne i zemljišno-knjižne evidencije, te započete aktivnosti na uknjižbi, 5. Započeta procedura izbora najpovoljnijeg ponuđača za izradu Glavnog izvedbenog projekta sanacije i rekonstrukcije terminala Živinice i Blažuj
---	------	--

Vlada Federacije BiH je, na svojoj 64. sjednici održanoj 17.10.2012. godine, donijela Zaključak V. broj: 1352/12, kojim „...zadužuje privredno društvo „Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, da poduzme sve potrebne aktivnosti kako bi se provelo uvećanje temeljnog kapitala društva u iznosu od 10,2 miliona KM.“

Nadalje, Vlada Federacije BiH je na svojoj 70. sjednici održanoj 27.12.2012. godine donijela Odluku o izmjeni odluke o osnivanju privrednog društva za skladištenje tečnih goriva „Terminali Federacije“ d.o.o. Sarajevo, V. broj 1697/2012 („Službene novine Federacije BiH“ br.02/13 od 09.01.2013. god), kojom „Osnovni kapital izražen u novcu iznosi 10.250.000,00 KM (slovima:dvadesetmilionadvijestotinepedesethiljada konvertibilnih maraka)“

1.5. „ENERGOPETROL“ d.d. SARAJEVO

Privredno društvo je organizovano 1945. godine pod nazivom „Bosnapetrol“, a dana 06.05.2004. godine Rješenjem Kantonalnog suda u Sarajevu kompanija je upisana u sudski registar kao Dioničko društvo Energopetrol d.d. sa sjedištem u Sarajevu, Maršala Tita broj 36 (u daljem tekstu Društvo). U 2006. godini, Konzorcij sastavljen od kompanije MOL, Hungarian oil and gas plc., Budimpešta, Mađarska i od kompanije INA-Industrija nafte d.d. Zagreb, Hrvatska, postao je većinski vlasnik Društva (u daljem tekstu Konzorcij). Sticanje vlasništva od strane Konzorcija izvršeno je kroz emisiju 3.680.258 dodatnih dionica. Na dan 28.03.2007. godine obavljena je registracija emitiranih dionica od strane Registra vrijednosnih papira Federacije Bosne i Hercegovine. Osnovna djelatnost društva Energopetrol d.d. Sarajevo vezana je za uvoz, veleprodaju i maloprodaju naftnih derivata i robe široke potrošnje. Društvo svoju djelatnost obavlja na većem dijelu Federacije Bosne i Hercegovine preko svojih organizacionih dijelova i to:

- Direkcija Sarajevo
- Poslovni centar Sarajevo
- Podružnica Živinice
- Podružnica Mostar
- Podružnica Bihać

i kroz mrežu od 66 benzinskih pumpi i jedan avioservis.

Vlasnička struktura kapitala je slijedeća:

	Broj dionica	Nominalna vrijednost	Kapital u KM	Učešće %
1. MOL Mađarska	1.840.129	12,50	23.001.612,50	33,50
2. INA d.d. Hrvatska	1.840.129	12,50	23.001.612,50	33,50
3. Vlada Federacije BiH	1.215.111	12,50	15.188.887,50	22,12
4. Ostali	597.553	12,50	7.469.412,50	10,88
Ukupno:	5.492.922	12,50	68.661.525,00	100,00

Na dan 31.12.2011. godine tržišna vrijednost dionice u odnosu na dan 31.12.2010. godine smanjena je za 0,50 KM po dionici dok knjigovodstvena vrijednost radi ostvarenog gubitka u poslovanju iznad iznosa kapitala ima negativan predznak i iznosi 7,85 KM po dionici. Gubitak po dionici u 2011. godini iznosio je 5,73 KM, a u istom periodu prethodne godine gubitak po dionici iznosio je 2,22 KM.

Dana 31.12.2010.godine prema Listi vlasnika vrijednosih papira evidentirano je ukupno 2.253 dioničara.

Ukupan prihod za I-XII u 2011. godini u iznosu od **265.177.553,05 KM** veći za 4% od ostvarenog u prethodnoj godini, a 12% manji od planiranog prihoda.

Ukupni rashodi iznosili su **296.665.533,72 KM** i veći su za 11% od ostvarenih u prethodnoj godini a za 5% manji od planiranih.

U 2011. godini iskazan je neto **gubitak** u iznosu od **31.487.980,67 KM**. Povećanje gubitka izvještajne godine Društvo objašnjava uvećanjem troškova rezervisanja po osnovu radnih sporova.

Kao rezultat višegodišnjeg poslovanja sa gubicima, na dan 31.12.2011. godine, Društvo je imalo gubitak iznad visine kapitala 43.108.000,00 KM što može rezultirati pravnim posljedicama shodno Zakonu o privrednim društvima Federacije BiH, te utjecati na nastavak poslovanja društva kao dioničarskog društva, u dugoročnom periodu

U „Bilansu stanja“ na dan 31.12.2011.godine ukupne obaveze iznose 209.596.800 KM od čega dugoročne finansijske obaveze iznose 175.873.739 KM, a kratkoročne obaveze u iznosu od 15.612.000,00 KM.

Obaveze prema dobavljačima iznose 13.865.000,00 KM.

Na dan 31.12.2011. godine ukupna potraživanja su iznosila 9.753.553 KM od čega 7.307.823 KM u Sektoru veleprodaje a 2.445.730 u Sektoru maloprodaje.

Prema knjigovodstvenim podacima za 2011. godinu **ulaganja** u dugotrajnu materijalnu i nematerijalnu imovinu (rekonstrukcije benzinskih stanica, IT oprema..) ukupno su iznosila 6.590.055 KM. Tokom 2011. godine najviše je uloženo u razvoj IT sistema te u rekonstrukciju benzinskih pumpi Čengić Vila, Kakanj, Zenica II, Bugojno I, Tuzla II i Žepče.

U **planu investicija**, koji je usvojen od strane MOL-a, za razvoj maloprodajne mreže, u 2012. godini, ukupno je planirano 21.500.000,00 KM, a u toku 2011. god. rekonstruisane su benzinske stanice Zetra, Semizovci i Banovići

U tabeli broj 5 dat je uporedni prikaz podataka o poslovanju privrednog društva Energopetrol d.d. Sarajevo u 2011. i 2012. godini, uz napomenu da su podaci za za 2012. godinu još nezvanični pošto iste nije razmatrala niti usvojila Skupština Društva.

Tabela br. 5

Naziv PD/JP	ENERGOPETROL d.d. Sarajevo	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	državni 22,12%- privatni 77,88%
	2012	državni 22,12%- privatni 77,88%
Ukupan prihod (KM)	2011	265.177.553
	2012	200.009.622
Ukupan rashod (KM)	2011	296.665.534
	2012	236.420.088
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 31.487.981
	2012	- 36.410.466
Akumulirani gubitak (KM)	2011	- 127.992.741
	2012	- 164.403.207
Ukupan kapital (KM)	2011	- 43.107.991
	2012	- 79.518.457
Ukupna potraživanja (KM)	2011	10.223.629
	2012	4.516.093
Ukupne obaveze (KM)	2011	209.596.801
	2012	163.681.544
Broj zaposlenih (prosječan broj koji je radio u toku godine)	2011	819
	2012	771
Prosječna neto plaća (mjesečno u KM)	2011	755
	2012	801
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji) tona	2011	121.116
	2012	79.139
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	6.300.554 (sredstva uložena u rekonstrukciju benzinskih stanica) KM
	2012	15.034.414 (sredstva uložena u rekonstrukciju benzinskih stanica) KM

Rekapitulacija poslovanja privrednih društava iz oblasti energije

Na nivou Sektora energije posmatrano kroz ukupno ostvarene prihode, rashode kao i za iste elemente po osnovu registrovane djelatnosti kao i elemente bilansa uspjeha nije ostvareno uspješno poslovanje.

Ukupan prihod Sektora u odnosu na prethodnu godinu veći je za 7%, dok su ukupni rashodi bili veći za 11%. Na nivou Sektora ostvaren je negativan finansijski rezultat u iznosu od 36.292.000,00 KM.

Od privrednih društava koja su dostavila podatke, pozitivan rezultat od ukupnog poslovanja su ostvarili Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo u iznosu od 22.000,00 KM i EP BiH d.d. Sarajevo u iznosu od 3.455.000,00a KM. Ostala privredna društva su poslovala sa gubitkom.

Što se tiče dobiti iz poslovnih aktivnosti, EP BiH d.d. Sarajevo poslovala je sa dobitkom od 3.349.000,00 KM, a Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo sa dobitkom u iznosu od 13.000,00 KM, dok su sva ostala privredna društva ostvarila negativan finansijski rezultat. Najveći gubitak od ukupnih aktivnosti je ostvaren u Društvu Energopetrol d.d. Sarajevo u iznosu od 31.488.000,00 KM, a od poslovnih aktivnosti je također najveći gubitak ostvaren u navedenom preduzeću u iznosu od 19.121.000,00 KM. Nakon ostvarene dobiti u 2009. i 2010.godini, najveći pad je ostvaren u EP HZ HB d.d. Mostar iz sljedećih razloga koji se navode u godišnjem izvještaju Nadzornog odbora:

- Izuzetno nepovoljna hidrološka situacija u drugoj polovini 2011. godine, koja je za rezultat imala manju ostvarenu proizvodnju električne energije od bilansirane (indeks 99,4) i od proizvodnje iz 2010.godine za 1.209,27 GWh ili za 46,45.
- Radi urednog zadovoljenja potreba kupaca, JP EP HZHB d.d. Mostar je bila primorana nedostajuću količinu električne energije nabavljati na tržištu energije. Iz tog razloga kao i iz razloga povećanja cijena električne energije na tržištu, u 2011.godini nastali su znatno veći troškovi nabavke električne energije (170,7 miliona KM), nego što je to bio slučaj u 2010. godini. U poređenju sa troškovima nabavke električne energije u 2010. godini (99,1 milion KM), povećanje ovog troška je iznosilo 72,2%.

Za razliku od EP HZ HB d.d. Mostar, EP BiH d.d. Sarajevo je ostvarila dobit i od ukupnih aktivnosti i od poslovnih aktivnosti u 2011. godini, što je ohrabrujući podatak i za menadžment privrednog društva i za državu kao većinskog vlasnika kapitala.

Finansijski položaj Sektora određen je strukturom, obimom i izvorom sredstava- imovina, obaveze i kapital (elementi Bilansa stanja). Procentualno učešće osnovnih sredstava u ukupnim sredstvima (aktivni) iznosi 82%, što odgovara prirodi osnovne djelatnosti Sektora. U odnosu na prethodnu godinu generalno, a i pojedinačno nije bilo značajnih ulaganja u novu opremu (povećanje od 2%), odnosno nabavljeno je stalnih sredstava u iznosu godišnje amortizacije, što ima za posljedicu veće troškove održavanja, manju produktivnost, nemogućnost praćenja novih trendova u ovoj vrsti proizvodnje.

Što se tiče kvaliteta tekuće, kratkoročne, aktive Sektora situacija je sljedeća:

Vrijednost zaliha je manja u odnosu na prošlu godinu za 4%. Svako smanjenje zaliha utiče na povećanje likvidnosti, obzirom da su zalihe najnelikvidniji dio tekuće aktive, konačno i svrha postojanja zaliha je njihova konverzija u novac. Niti u jednom privrednom društvu nije zabilježen porast zaliha, a najveće smanjenje je ostvareno u EP HZ HB d.d. Mostar za 22 indeksna poena.

Potraživanja su takođe smanjena za 5 indeksnih poena, što ukazuje na činjenicu da se dobro upravljalo sredstvima, ukoliko to smanjenje nije rezultat smanjenja nivoa proizvodnje, odnosno fakturisane količine robe kupcima. Najveći porast potraživanja je zabilježen u PD BH-Gas d.d.Sarajevo za 46%, a najveći pad u PD Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo za 47 indeksna poena.

Novčana sredstva kao najkvalitetniji dio aktive su manja za 14%, a njihovo učešće u tekućoj aktivi je 25%. Svako smanjenje novčanih sredstava kao „najpoželjnijeg“ dijela tekuće aktive nije dobro, ukoliko nije rezultat smanjenja obaveza društva, zbog smanjenja tekuće likvidnosti društva, koja služi za izmirenje tekućih obaveza.

Uvidom u strukturu izvora sredstava koju čine obaveze i kapital možemo konstatovati sljedeće:

Odnos obaveza i kapitala 22:78 je odnos koji sugerira neravnotežu. Vlastiti kapital daje sigurnost i obezbjeđuje samostalnost, ali to nisu sredstva koja su raspoloživa, osim kada se unovčavaju za podmirenje povjerilaca. Najveću zaduženost ima EP BiH d.d. Sarajevo u iznosu od 497.914.000,00 KM, a najveći porast zaduženosti ostvaren je u PD Terminali Federacije d.d. Sarajevo za 20%.

Iz prethodnog je vidljivo da su vlastita sredstva za poslovanje nedovoljna, a tuđa dugoročna i kratkoročna sredstva takođe nedovoljna za realizaciju planiranih investicija. Odnos dugoročnih i kratkoročnih obaveza je 73:27, što nije dobar odnos, dakle treba težiti odnosu 50:50. Sadašnji odnos ukazuje na znatno veće dugoročne obaveze u odnosu na kratkoročne, što je s jedne strane dobro jer je društvo u stanju da obezbijedi dugoročne kredite za investiciona ulaganja. Međutim, u praksi se dešava da se kratkoročne obaveze finansiraju iz dugoročnih sredstava, zbog nemogućnosti servisiranja kratkoročnih obaveza iz vlastitih sredstava.

Kratkoročne obaveze za kredite su na nivou prethodne godine, a odnos kratkoročnih kredita i ostalih kratkoročnih obaveza je 11:89, što znači da su se povećale obaveze za poreze i doprinose, obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz tekućeg poslovanja.

Dugoročne kreditne obaveze su zabilježile najveći porast kod EP BiH d.d. Sarajevo za 16 indeksnih poena, dok je najveće smanjenje zabilježeno u PD Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo za 32 indeksna poena, dok je u ostalim privrednim društvima dugoročno zaduženje ostalo na nivou prethodne godine.

Kod kratkoročnih kreditnih obaveza najveće povećanje je ostvareno u PD BH-Gas d.o.o. za 12%, a najveće smanjenje u JP EP HZ HB d.d. Mostar za 13 indeksnih poena.

Ukupan kapital na nivou Sektora je manji za cca 56.055.000,00 KM. Niti u jednom privrednom društvu nije zabilježeno povećanje kapitala, a najveće smanjenje kapitala je ostvareno u PD Energopetrol d.d. Sarajevo, gdje gubitak iznad visine kapitala iznosi 43.108.000,00 KM.

Prosječan broj zaposlenih na nivou Sektora je 7.926, što je na nivou broja iz prethodne godine. Prosječna neto plaća se kretala od 701 KM u PD Energopetrol d.d. Sarajevo do 1.707 KM u PD BH-Gas d.o.o. Sarajevo. Što se tiče primanja članova Uprave podatke nije dostavilo jedino JP EP BiH d.d. Sarajevo. Primanja članova uprave se kreću od 2.582 KM u PD Terminali Federacije d.o.o. Sarajevo, do 3.528 KM u PD BH-Gas d.o.o. Sarajevo.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je, svojim dopisom broj 05/08-17-2683/12 od 03.01.2013.god., s ciljem informisanja, prosljedilo na oba doma Parlamenta Federacije BiH (Predstavnički dom Parlamenta Federacije BiH i Dom naroda Parlamenta Federacije BiH), a sve u skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o javnim preduzećima („Službene novine Federacije BiH“, br. 8/05, 81/08, 22/09 i 109/12), sljedeće izvještaje:

- Izvještaj o radu i poslovanju JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar za 2011. godinu (usvojen na 15. Skupštini Društva, održanoj 28.06.2012. godine)
- Izvještaj o radu i poslovanju JP „Elektroprivreda Bi H“ d.d. Sarajevo za 2011. godinu (usvojen na 26. Skupštini Društva, održanoj 26.06.2012. godine)

- Izvještaj o radu i poslovanju BH GAS-a d.o.o. Sarajevo za 2011. godinu (usvojen na 20. Skupštini Društva, održanoj 23.05.2012. godine)

Važno je napomenuti da su dvije elektroprivrede, JP EP BiH d.d. Sarajevo i JP EP HZHB d.d. Mostar, u skladu sa obavezama iz Zakona o izdvajanju i usmjeravanju dijela prihoda preduzeća ostvarenog korištenjem hidroakumulacionih objekata („Službene novine Federacije BiH, br. 44/02 i 57/09) u 2011. i 2012. godini uplatili, u ime navedene naknade, sljedeće iznose po općinama koji su prikazani u tablici br. 6.

Tabela br. 6

OPĆINA	2011. god	2012. god	UKUPNO
JP EP BiH d.d. Sarajevo			
JABLANICA	3.792.865,05	3.575.781,98	7.368.647,03
PROZOR	611.572,29	566.274,59	1.177.846,88
KONJIC	3.302.490,42	3.057.882,81	6.360.373,23
MOSTAR	3.429.413,60	3.666.394,23	7.095.807,83
UKUPNO EP BiH	11.136.341,36	10.866.333,61	22.002.674,97
JP EP HZHB d.d. Mostar			
PROZOR-RAMA	7.121.410,00	3.697.207,00	10.818.617,00
MOSTAR	1.985.297,24	2.163.942,65	4.149.239,89
GRUDE	418.855,80	395.613,90	814.469,70
ŠIROKI BRIJEG	185.355,36	236.569,15	421.924,51
ČAPLJINA	1.300.020,63	2.067.517,31	3.367.537,94
NEUM	94.971,92	151.040,75	246.012,67
RAVNO	84.320,86	134.101,60	218.422,46
JAJCE	2.584.119,55	3.000.042,27	5.584.161,82
UKUPNO EP HZHB	13.774.351,36	11.846.034,63	25.620.385,99
UKUPNO DVIJE ELEKTROPRIVREDE	24.910.692,72	22.712.368,24	47.623.060,96

2. OBLAST RUDARSTVA

U Federaciji Bosne i Hercegovine proizvodnja uglja predstavlja važnu djelatnost, obzirom da je ugalj osnovni energent za proizvodnju električne i toplinske energije, a ima važnu ulogu kao energent u industriji i širokoj potrošnji.

Ukupno verifikovane eksploatacione rezerve lignita i mrkog uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine su cca 1,5 milijarde tona, što uglju daje nezamjenjivu ulogu kao energentu u postojećem elektroenergetskom sistemu i dugoročnim programima razvoja energetske sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Eksploataciju uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine vrše:

1. ZD Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla
2. ZD Rudnik mrkog uglja „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik
3. ZD Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj
4. ZD Rudnik mrkog uglja „Breza“ d.o.o. Breza
5. ZD Rudnik mrkog uglja „Zenica“ d.o.o. Zenica
6. ZD Rudnik mrkog uglja „A.Lolić“ d.o.o. Bila, Travnik
7. ZD Rudnik uglja „Gračanica“ d.o.o. Gornji Vakuf – Uskoplje
8. Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići
9. JP Rudnici uglja „Tušnica“ d.o.o. Livno
10. Rudnik mrkog uglja „Kamengrad“ d.d. Sanski Most

Izuzev rudnika mrkog uglja „Banovići“ čiji je osnovni kapital 69,50% u vlasništvu Federacije Bosne i Hercegovine, a preostalih 30,50% dionički kapital, rudnika „Kamengrad“ d.d. koji je u 100% privatiziran i rudnika „Tušnica“ iz Livna koji je u nadležnosti Kantona 10, od 01.01.2010. godine, ostalih sedam Rudnika uglja posluje u Koncernu EP BiH d.d. Sarajevo.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši upravljačka prava po osnovu državnog kapitala u RMU „Banovići“ d.d., a u sedam rudnika koji posluju u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo upravljačka prava po osnovu državnog kapitala vrši u svojstvu vladajućeg društva JP EP BiH d.d. Sarajevo.

Koncern EP BiH d.d. Sarajevo kao poslovno udruženje predstavlja pravno samostalna privredna društva iz proizvodnje uglja i električne energije i pratećih djelatnosti povezanih u jedan privredni sistem sa vladajućim društvom na čelu i jedinstvenim upravljanjem.

Udruživanjem u Koncern stvoreni su preduslovi za dalji razvoj elektroenergetskog sektora BiH i realne osnove i pretpostavke za propulzivni razvoj kroz realizaciju Programa prestrukturiranja i modernizacije proizvodnih i pratećih kapaciteta rudnika uglja. Zavisna društva su istovremeno i profitni centri, dok je vladajuće društvo sa upravom i korporativnim funkcijama i troškovni i profitni centar. Odnosi između vladajućeg i zavisnih društava su regulisani Zakonom o privrednim društvima, statutima zavisnih društava i ugovorima o vođenju poslova između vladajućeg i zavisnih društava. Korporativno upravljanje vladajućeg društva zavisnim društvima temelji se na principu: vladajuće društvo je 100% vlasnik udjela u zavisnim društvima i preko svojih opunomoćenika u organima upravljanja zavisnih društava provodi politiku poslovanja.

2.1. Analiza poslovanja rudnika za 2011/2012. godinu

Osnovna djelatnost rudnika je vađenje (eksploatacija i prerada) uglja, a pored osnovne djelatnosti bave se i drugim proizvodnim, uslužnim i pomoćnim djelatnostima kao što su projektovanje, izrada elaborata i druge tehničke dokumentacije, elektromašinskim održavanjem za održavanje tehnološkog procesa proizvodnje, tehničkom i biološkom rekultivacijom otkopanih prostora, obezbjeđenjem imovine i lica, ugostiteljskim uslugama radi obezbjeđenja toplog obroka zaposlenim i drugo.

Kao i ranijih tako posebno zbog recesije u 2011. i 2012. godini, rudnici uglja su poslovali u vrlo složenim i otežanim uslovima privređivanja, naročito zbog nepovoljnih eksternih faktora i povećanja cijena osnovnih repromaterijala, nedovoljnih finansijskih ulaganja za obezbjeđenja kontinuiteta tehnološkog procesa proizvodnje i otvaranje novih proizvodnih kapaciteta te visokog procenta uposlenih invalida rada i rata.

Analiza poslovanja rudnika zasnovana je na podacima o poslovanju rudnika za 2011. godinu koji su relevantni obzirom da su izvještaji usvojeni od nadležnih tijela, a Izvještaj o poslovanju privrednih društava u kojima Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ostvaruje upravljačka prava po osnovu državnog kapitala i rudnika u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo u 2011. godini, usvojila je Vlada Federacije BiH.

Podaci o poslovanju rudnika za 2012. godinu su dati na osnovi Izvještaja o poslovanju rudnika koji nisu razmatrani i usvojeni od nadležnih tijela rudnika, te kao takvi nisu prezentirani Vladi Federacije BiH.

Detaljnijom analizom parametara poslovanja, nisu obuhvaćeni rudnici Kamengrad i Tušnica obzirom da Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije nije nadležno za ove rudnike i ne raspolaže podacima o ostvarenim parametrima koji su predmet analize.

Analiza ostvarenih parametara proizvodnje

U toku 2012. godine u rudnicima uglja je ostvarena proizvodnja od 6.947.058 t uglja, što je 98,23 % u odnosu na 2011. godinu, odnosno 93,76 % u odnosu na plan po energetsom bilansu.

U tabeli 7. dat je pregled planirane i ostvarene proizvodnje i prodaje uglja po rudnicima za 2012. godinu.

Rudnici u Koncernu EP BiH d.d. Sarajevo proizveli su 5.479.071 t, što je 99,67 % u odnosu na 2011. godinu, odnosno 97 % u odnosu na plan po energetsom bilansu. RMU „Banovići“ proizveo 1.467.987,00 t, što je 93,20 % u odnosu na 2011. godinu, odnosno 97,86 % u odnosu na plan po energetsom bilansu.

Rudnici u Koncernu EP BiH d.d. Sarajevo ostvaruju 73,21 % ukupne proizvodnje, a u RMU „Banovići“ 26,79 %.

Od ukupne proizvodnje uglja u TE je plasirano 84,28 %, u industriju i široku potrošnju 12,69 % i u izvoz 3,12 %.

U tabeli 8. dat je pregled ostvarene proizvodnje po rudnicima sa podacima o ostvarenoj proizvodnji sa površinskih kopova i jama i proizvodnja po vrstama uglja za 2012. godinu.

Od ukupne proizvodnje uglja sa površinskih kopova je dobiveno 4.564.823 t uglja, odnosno 65,71 %, iz jama 2.382.235 t uglja, odnosno 34,29 %.

Od ukupne proizvodnje uglja dobiveno je 4.143.754 t mrkog uglja, odnosno 59,65 % i 2.803.304 t lignita, odnosno 40,35 %.

U tabeli 9. dat je pregled planiranih i otvorenih novih prostorija, planirane i proizvedene otkrivke po rudnicima za 2012. godinu.

U toku 2012. godine u rudnicima je otvoreno 15.906,00 m novih prostorija što je 64,18 % u odnosu na plan, od čega u rudnicima Koncerna 14.155,00 m što je 61% u odnosu na plan i RMU „Banovići“ 1.771,00 m što je 105,04 % u odnosu na plan.

Ukupna proizvodnja otkrivke iznosi 23.416.835,00 m³ što je 70,46 % u odnosu na plan, od čega u rudnicima Koncerna 12.664.434,00 m³ što je 61,68 % u odnosu na plan i RMU „Banovići“ 10.752.401,00 m³ što je 84,66 % u odnosu na plan.

Ostvarena proizvodnja uglja u 2012. godini je neznatno manja nego u prethodnoj godini i u potpunosti je zadovoljila potrebe iz Energetskog bilansa Federacije Bosne i Hercegovine za 2012. godinu.

Parametri koji se odnose na otvaranje novih prostorija i proizvodnju otkrivke su nepovoljni, ukazuju da nema ulaganja u otvaranje i pripremu novih otkopnih radilišta čime se ugrožava i održanje postojećeg nivoa proizvodnje, te da nije započeo dugoročno razvoja rudnika.

Analiza zaposlenosti i primanja zaposlenika

Broj zaposlenika na rudnicima sa stanjem 31.12.2012. godine inosi 12.191 i manji je za 4,6 % u odnosu na prethodnu godinu.

U tabeli 10. dat je pregled zaposlenih u rudnicima na dan 31.12.2012. godine.

U rudnicima Koncerna broj zaposlenika iznosi 8.716, a u RMU „Banovići“ 2.694 zaposlenika.

Od ukupnog broja zaposlenika, 2.561 je invalida rada ili invalida rata (2.332+229) što je 21% od ukupnog broja zaposlenika. Najveći broj, invalida je u Rudnicima „Kreka“ i broji 858 zaposlenika.

U RMU „Zenica“ 202 zaposlenika i u RMU „Đurđevik“ 44 zaposlenika su primljena na određeno vrijeme.

Broj zaposlenika koji se vode kao neraspoređeni iznosi 78 i to u rudnicima Kreka, Zenica i Breza.

Ostvarena prosječna neto plaća u 2012. godini kretala se od 848,00 KM u Rudnicima „Kreka“ do 1.336,60 KM u RU „Gračanica“. Prosječna plaća u svim rudnicima je povećana u odnosu na prethodnu godinu.

U RMU „Banovići“ prosječna plaća zaposlenika iznosi 978,00 KM.

Analiza Investicioninih ulaganja

U toku 2012. godine ukupna investiciona ulaganja u rudnike uglja iznosila su 38.713.046,76 KM što je za 15,22 % više nego prethodne godine.

Investiciona ulaganja u rudnicima Koncerna iznosila su 34.623.638,76 KM što je za 24,25 % više nego u prethodnoj godini, a finansirana su iz sredstava JP EP BiH d.d. - Sarajevo, a dijelom iz sredstava rudnika.

Najveća investiciona ulaganja su vršena u RMU „Kakanj“ u iznosu od 9.854.650,19 KM.

RMU „Banovići“ u toku 2012. godine investirao je 4.089.408,00 KM, što je za 28,69 % manje nego u prethodnoj godini.

Na osnovu iznešenih podataka može se konstatovati da su u toku 2012. godine investiciona ulaganja u rudnike znatno ispod potrebnog i planiranog nivoa koji je utvrđen Akcionim planom prestrukturiranja i modernizacije rudnika uglja.

P R E G L E D
planirane i ostvarene proizvodnje u rudnicima uglja u Federaciji BiH i prodaje
u 2012. godini i ostvarena proizvodnja u 2011. godini

Tabela br. 7

RUDNIK	PLAN PROIZVODNJE		Ostvarena proizvodnja (t)	Ugovorene količine sa TE (t)	Prodaja ugljena			% 4 : 2	% 4 : 3	% 6 : 4	% 6 : 5	% 7 : 4	% 8 : 4
	ostvarena proizvodnja I-XII 2011	po energetske Bilanci			za TE (t)	industrij. i šir. potrošnja (t)	izvoz (t)						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Kakanj	1.117.943	1.180.000	1.162.776	1.166.000	1.146.252	16.524	0	104,01	98,54	98,58	98,31	1,42	0,00
Zenica	318.776	384.600	337.214	228.000	128.585	205.817	0	105,78	87,68	38,13	56,25	61,03	0,00
Breza	462.903	450.000	472.339	425.000	443.234	29.386	0	102,04	104,96	93,83	104,29	6,22	0,00
"A.L." Bila	102.661	110.000	117.123	88.000	106.385	6.645	0	114,09	106,48	90,83	120,89	5,67	0,00
Gračanica	254.696	240.000	307.472	180.000	220.589	62.096	150	120,72	128,11	71,74	122,55	20,19	4,88
Kreka	2.642.930	2.706.000	2.495.832	2.400.000	2.329.489	166.343	0	94,43	92,23	93,33	97,06	6,66	0,00
Đurđevik	596.978	575.000	586.315	336.000	534.142	58.286	31.265	98,21	101,96	91,10	158,97	9,94	5,33
Banovići	1.575.112	1.500.000	1.467.987	1.000.000	946.166	336.808	185.011	93,20	97,86	64,45	94,61	22,94	12,60
Tušnica		63.900		30.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamengrad	0	200.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ukupno	7.071.999	7.409.500	6.947.058	5.853.000	5.854.842	881.905	216.426	98,23	93,76	84,28	100,03	12,69	3,12

Depo: Kakanj--; Zenica 460 t; Breza t; A.L.Bila --; Gračanica 18.172 t; Kreka --; Đurđevik -; Banovići -; Tušnica t; Kamengrad -

**Ostvarena proizvodnja uglja po rudnicima u 2012. godini,
ukupno-jama-površinski kop i proizvodnja po vrstama uglja u tonama**

Tabela br. 8

RUDNIK	OSTVARENA PROIZVODNJA ukupno ; jama; p.kop		VRSTE UGLJENA		
			mrki ugljen	lignit	
KAKANJ	ukupno	1.162.776	1.162.776	0	
	jama	419.427	419.427	0	
	p.kop	743.349	743.349	0	
ZENICA	ukupno	337.214	337.214	0	
	jama	337.214	337.214	0	
	p.kop	0	0	0	
BREZA	ukupno	472.339	472.339	0	
	jama	285.138	285.138	0	
	p.kop	187.201	187.201	0	
"A.L" Bila	ukupno	117.123	117.123	0	
	jama	117.123	117.123	0	
	p.kop	0	0		
Gračanica	ukupno	307.472	0	307.472	
	jama	0	0	0	
	p.kop	307.472	0	307.472	
KREKA	ukupno	2.495.832	0	2.495.832	
	jama	524.671	0	524.671	
	p.kop	1.971.161	0	1.971.161	
ĐURĐEVİK	ukupno	586.315	586.315	0	
	jama	491.134	491.134	0	
	p.kop	95.181	95.181	0	
BANOVIĆI	ukupno	1.467.987	1.467.987	0	
	jama	207.528	207.528	0	
	p.kop	1.260.459	1.260.459	0	
TUŠNICA	ukupno	0	0	0	
	jama	0	0	0	
	p.kop	0	0	0	
Kamengrad	ukupno	0	0	0	
	jama	0	0	0	
	p.kop	0	0	0	
UKUPNO RUDNICI	1	ukupno	6.947.058	4.143.754	2.803.304
	2	jama	2.382.235	1.857.564	524.671
	3	p.kop	4.564.823	2.286.190	2.278.633
	4	3/1 %	65,71	55,17	81,28

Pregled planiranih i otvorenih novih prostorija, planirane i proizvedene otkrivke

Tabela br. 9

RUDNIK	OTVARANJE- 2012.g		OTKRIVKA-2012.g		% 3:2	% 5:4
	Planirano (m)	Ostvareno (m)	Planirano (m ³)	Planirano (m ³)		
1	2	3	4	5	6	7
Kakanj	4.815	3.132	3.750.000	2.325.860	65,05	62,02
Zenica	9.210	5.448	0	0	59,15	0,00
Breza	3.941	2.248	875.000	836.946	57,04	95,65
“A.L.” Bila	2.233	2.472	0	0	110,70	0,00
Gračanica	0	0	1.023.000	1.235.907	0,00	120,81
Kreka	2.000	442	12.003.230	6.045.116	22,10	50,36
Đurđevik	900	393	2.880.000	2.220.605	43,67	77,10
Banovići	1.686	1.771	12.700.000	10.752.401	105,04	84,66
Tušnica	0	0	0	0	0,00	0,00
Kamengrad	0	0	0	0	0,00	0,00
Ukupno	24.785	15.906	33.231.230	23.416.835	64,18	70,46

Pregled zaposlenih u rudnicima na dan 31.12.2012. godine

Tabela br.10

RUDNIK	Radn. po spisku	Privremeno ne raspoređeni			Invalidi rada			Invalidi rata			Invalidi (rada+rata)		
	Σ	radno spos.	invalidi	Σ	raspor eđen	nerasp oređeni	Σ	raspoređe ni	nerasp oređeni	Σ	raspoređ eni	nerasp.	Σ
Kreka	3.475	1	56	57	729	51	780	73	5	78	802	56	858
Đurđevik	993	0	0	0	228	0	228	5	0	5	233	0	233
Banovići	2.694	0	0	0	454	0	454	22	0	22	476	0	476
Kakanj	1.952	0	0	0	282	0	282	53	0	53	335	0	335
Zenica	1.307	0	18	18	209	18	227	33	0	33	242	18	260
Breza	1.285	0	3	3	301	3	304	25	0	25	326	3	329
A.Lolić Tr.-Bila	276	0	0	0	36	0	36	5	0	5	41	0	41
Gračanica	209	0	0	0	17	0	17	5	0	5	22	0	22
Tušnica Livno*	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Kamengrad*	0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
UKUPNO: na 31. 12. 2012.	12.191	1	77	78	2.260	72	2.332	224	5	229	2.484	77	2.561
UKUPNO: na 31. 12. 2011.	12.779	1	134	135	2.184	126	2.310	228	8	236	2.412	134	2.547

Napomena:

RMU „Zenica“ d.o.o. + 202 na određeno vrijeme, RMU „Banovići“ d.d. + 2 volontera , RMU „Đurđevik“ d.o.o. +44 na određeno vrijeme RU “Tušnica” Livno* i RMU „Kamengrad“ * : nema podataka

2.2. Poslovni rezultati rudnika

U toku 2012. godine rudnici uglja u Federaciji BiH su u ukupnom bilansu iskazali negativno poslovanje, iskazan je gubitak u poslovanju u iznosu od 42.849.443,30 KM i veći je za 35,64 % u odnosu na 2011. godinu, a ostvaren je u rudnicima koji posluju u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo.

U tabeli 11. dat je pregled osnovnih pokazatelja poslovanja rudnika u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo.

Negativan poslovni rezultat su iskazali rudnici Kreka, Kakanj, Breza, Zenica i A. Lolić, a najveći gubitak je ostvaren u rudniku Kreka u iznosu od 27.509.923,00 KM i veći je za 57,44 % u odnosu na 2011. godinu. Rudnici Kakanj, Breza i Zenica su gubitak iz 2011. godine smanjili za 50,5 %.

Pozitivno poslovanje su iskazali rudnici Đurđevik u iznosu od 120.265,00 KM što je značajan napredak obzirom da je ovaj rudnik u 2011. godini iskazao gubitak od 5.754.314,00 KM i Gračanica sa iskazanom dobiti od 470.764,00 KM.

Ukupne obaveze rudnika uglja na dan 31.12.2012. godine iznose 571.701.876,00 KM i veće su za 0,56 % u odnosu na prethodnu godinu.

Najveće obaveze imaju R „Kreka“ u iznosu od 184.311.394,00 KM, a nešto su manje nego prethodne godine.

Obaveze rudnika Koncerna iznose 482.051.387,00 KM i veća su za 2,1 % u odnosu na prethodnu godinu. Rudnici Kreka, Đurđevik i Gračanica su smanjili obaveze, dok su rudnici Kakanj, Breza, Zenica i A. Lolić povećali obaveze u odnosu na prethodnu godinu.

U tabeli 12. dat je pregled osnovnih pokazatelja poslovanja RMU „Banovići“ d.d. Banovići.

RMU „Banovići“ d.d. je pozitivno poslovao sa ostvarenom dobiti u iznosu od 1.796.376,00 KM.

Obaveze RMU „Banovići“ iznose 89.650.489,00 KM i manje su za 7,4 % u odnosu na prethodnu godinu.

U tabeli 13. dat je pregled osnovnih pokazatelja poslovanja Rudnika uglja „Tušnica“ d.o.o. Livno.

Rudnik „Tušnica“ d.o.o je iskazao gubitak u poslovanju u iznosu od 961.857,00 KM.

Obaveze R „Tušnica“ iznose 6.441.739,00 KM i veće su za 24,3 % u odnosu na prethodnu godinu.

Na osnovu naprijed navedenog možemo zaključiti da su rudnici uglja u Koncernu EP BiH d.d. Sarajevo u toku 2012. godine u ukupnom bilansu ostvarili negativan poslovni rezultat, a zabilježen je i blagi porast obaveza rudnika.

RMU „Banovići“ d.d. je u toku 2012. godine ostvario pozitivan poslovni rezultat, uz smanjenje obaveza rudnika.

Pregled osnovnih pokazatelja poslovanja rudnika u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo Tabela 11.

Naziv PD/JP	Rudnici „Kreka“ d.o.o. Tuzla	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura- 100 % državni, JP EP BiH d.d.- Sarajevo (KM)	2011	197.438.606,00
	2012	214.721.623,00
Ukupan prihod (KM)	2011	144.430.445,00
	2012	130.490.193,00
Ukupan rashod (KM)	2011	161.903.421,00
	2012	158.000.116,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 17.472.976,00
	2012	- 27.509.923,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	104.170.503,00
	2012	121.636.324,00
Ukupan kapital (KM)	2011	75.975.127,00
	2012	65.577.376,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	8.855.721,00
	2012	6.583.873,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	185.154.166,00
	2012	184.311.394,00
Broj zaposlenih	2011	3.657
	2012	3.473
Prosječna neto plaća (KM)	2011	834,58
	2012	848,18
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	2.642.930,00
	2012	2.495.832,00
Realizirani projekti/investicije od sredstava dokapitalizacije (KM)	2011	13.110.502,64
		Remont bagera SRS-402
Remont bagera SH 630		3.413.803,36
Eksproprijacija		3.000.000,00
Trakasti transporteri		2.127.300,00
Remont SHP		5.643,80
Kombajn za izradu j. prostorija	1.245.299,00	
2012	7.861.394,80	
	Remont bagera SRS-402	705.402,48
	Remont bagera SH 630	1.031.196,64
	Eksproprijacija	2.576.413,36
	Trakasti transporteri	287.229,65
	Izgradnja dubinskih bunara	1.133.852,67
Projekat uvezivanja u IKT sistem	2.127.300,00	

Naziv PD/JP	Rudnik mrkog uglja „Đurđevik“ d.o.o. Đurđevik	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura- 100 % državni, JP EP BiH d.d.- Sarajevo (KM)	2011	21.025.263,00
	2012	22.195.229,00
Ukupan prihod (KM)	2011	46.608.757,00
	2012	45.017.282,00
Ukupan rashod (KM)	2011	52.363.071,00
	2012	44.897.016,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 5.754.314,00
	2012	120.265,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	13.557.061
	2012	8.985.780,00
Ukupan kapital (KM)	2011	22.960.507,00
	2012	25.501.502,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	2.843.179,00
	2012	1.416.172,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	25.569.801,00
	2012	22.509.482,00
Broj zaposlenih	2011	1.106
	2012	1037
Prosječna neto plaća (KM)	2011	881,00
	2012	899
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	596.978,00
	2012	586.315,00
Realizirani projekti/investicije od sredstava dokapitalizacije	2011	2.493.134,00
		Otkup zemljišta 6.848,00 Izgradnja rudarskih hodnika 506.562,00 Građevinski objekti vani 57.668,00 Postrojenja i oprema (rez. dijelovi) 479.447,00 Transportne trake 773.429,00 Elektro i ostala oprema 307.930,00 Alati i mjerni instrumenti 159.141,00 Transportna sredstva 202.109,00
	2012	1.818.617,00
		Otkup zemljišta 92.668,00 Izgradnja rudarskih hodnika 468.909,00 Građevinski objekti vani-bunari 25.319,00 Postrojenja i oprema (rez. dijelovi) 803.933,00 Ostala oprema(računarska, telefonska)273.108,00 Alati i mjerni instrumenti 129.597,00

Naziv PD/JP	Rudnik mrkog uglja „Kakanj“ d.o.o. Kakanj	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura- 100 % državni, JP EP BiH d.d.- Sarajevo (KM)	2011	7.503.089,00
	2012	15.643.173,00
Ukupan prihod (KM)	2011	70.287.298,00
	2012	75.433.693,00
Ukupan rashod (KM)	2011	82.510.928,00
	2012	79.892.280,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 12.223.630,00
	2012	- 4.458.587,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	45.171.268,00
	2012	49.629.854,00
Ukupan kapital (KM)	2011	33.459.793,00
	2012	40.426.673,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	15.295.786,00
	2012	15.547.952,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	90.200.061,00
	2012	93.899.077,00
Broj zaposlenih	2011	2.024
	2012	1.952
Prosječna neto plaća (KM)	2011	942,50
	2012	1.035,13
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	1.118.008,00
	2012	1.163.977,00
Realizirani projekti/investicije od sredstava dokapitalizacije	2011	415.249,00
	2012	9.854.650,19

Naziv PD/JP	RMU „ZENICA“ d.o.o. Zenica															
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja														
Vlasnička struktura- 100 % državni	2011	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo														
	2012	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo														
Ukupan prihod (KM)	2011	34.888.579,00														
	2012	35.797.508,00														
Ukupan rashod (KM)	2011	49.056.878,00														
	2012	45.539.848,00														
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 14.168.299,00														
	2012	- 9.742.340,00														
Akumulirani gubitak (KM)	2011	48.482.340,00														
	2012	63.147.585,00														
Ukupan kapital (KM)	2011	202.793.456,00														
	2012	211.720.377,00														
Ukupna potraživanja (KM)	2011	5.280.033,00														
	2012	5.216.216,00														
Ukupne obaveze (KM)	2011	90.550.567,00														
	2012	100.109.800,00														
Broj zaposlenih	2011	1.439														
	2012	1.508														
Prosječna neto plaća (KM)	2011	913,05														
	2012	934,80														
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	318.775,70														
	2012	337.214,34														
Realizirani projekti/investicije (KM) od sredstava dokapitalizacije	2011	<table border="0"> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">9.066.790,15</td> </tr> <tr> <td>Otvaranje i priprema novih OP-</td> <td style="text-align: right;">5.978.992,00</td> </tr> <tr> <td>Sanacija i rekonstrukcija transporta,</td> <td></td> </tr> <tr> <td>odvodnjavanja i ventilacije u jamama</td> <td style="text-align: right;">2.895.196,84</td> </tr> <tr> <td>Modernizacija sistema za preradu uglja</td> <td style="text-align: right;">162.500,00</td> </tr> <tr> <td>Uvezivanje u IKT sistem</td> <td style="text-align: right;">30.101,31</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">5.726.819,05</td> </tr> </table>		9.066.790,15	Otvaranje i priprema novih OP-	5.978.992,00	Sanacija i rekonstrukcija transporta,		odvodnjavanja i ventilacije u jamama	2.895.196,84	Modernizacija sistema za preradu uglja	162.500,00	Uvezivanje u IKT sistem	30.101,31		5.726.819,05
		9.066.790,15														
Otvaranje i priprema novih OP-	5.978.992,00															
Sanacija i rekonstrukcija transporta,																
odvodnjavanja i ventilacije u jamama	2.895.196,84															
Modernizacija sistema za preradu uglja	162.500,00															
Uvezivanje u IKT sistem	30.101,31															
	5.726.819,05															
2012	<table border="0"> <tr> <td></td> <td style="text-align: right;">5.726.819,05</td> </tr> <tr> <td>Otvaranje i priprema novih OP</td> <td style="text-align: right;">2.958.129,65</td> </tr> <tr> <td>Sanacija i rekonstrukcija transporta,</td> <td></td> </tr> <tr> <td>odvodnjavanja i ventil. u jamama</td> <td style="text-align: right;">1.744.060,26</td> </tr> <tr> <td>Modernizacija sistema za preradu</td> <td style="text-align: right;">528.547,98</td> </tr> <tr> <td>Uvezivanje u IKT sistem</td> <td style="text-align: right;">107.794,14</td> </tr> <tr> <td>Opremanje stanica za spašavanje</td> <td style="text-align: right;">388.287,02</td> </tr> </table>		5.726.819,05	Otvaranje i priprema novih OP	2.958.129,65	Sanacija i rekonstrukcija transporta,		odvodnjavanja i ventil. u jamama	1.744.060,26	Modernizacija sistema za preradu	528.547,98	Uvezivanje u IKT sistem	107.794,14	Opremanje stanica za spašavanje	388.287,02	
	5.726.819,05															
Otvaranje i priprema novih OP	2.958.129,65															
Sanacija i rekonstrukcija transporta,																
odvodnjavanja i ventil. u jamama	1.744.060,26															
Modernizacija sistema za preradu	528.547,98															
Uvezivanje u IKT sistem	107.794,14															
Opremanje stanica za spašavanje	388.287,02															

Naziv PD/JP	Rudnik mrkog uglja „A.Lolić“ d.o.o. Bila, Travnik		
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja	
Vlasnička struktura- 100 % državni, JP EP BiH d.d.- Sarajevo (KM)	2011	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo	
	2012	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo	
Ukupan prihod (KM)	2011	8.512.311,00	
	2012	9.739.500,00	
Ukupan rashod (KM)	2011	8.847.154,00	
	2012	10.652.900,00	
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 334.843,00	
	2012	- 913.767,30	
Akumulirani gubitak (KM)	2011	1.374.492,29	
	2012	2.288.259,59	
Ukupan kapital (KM)	2011	1.423.507,00	
	2012	2.339.046,13	
Ukupna potraživanja (KM)	2011	1.216.750,00	
	2012	1.135.138,00	
Ukupne obaveze (KM)	2011	15.898.590,00	
	2012	16.370.942,00	
Broj zaposlenih	2011	280	
	2012	276	
Prosječna neto plaća (KM)	2011	950,00	
	2012	1.140,00	
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	102.658,00	
	2012	117.370,00	
Realizirani projekti/investicije od sredstava dokapitalizacije (KM)	2011	Transportni hodnik T-H-1	2.277.443,07
		Uvezivanje u IKT sistem	2.210.699,87
	2012	Uvezivanje u IKT sistem	66.743,20
		Transportni hodnik T-H-1	4.766.093,11
Izrada transportnog niskopa TN-4		2.891.462,30	
	Izrada ventil. hodnika TVH	66.743,20	
	Niskop Grahovčići	262.893,61	
		1.055.385,77	
		489.608,23	

Naziv PD/JP	RMU „Breza“ d.o.o. Breza	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura- 100 % JP EP BiH d.d.- Sarajevo (KM)	2011	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo
	2012	100 % JP EP BiH d.d - Sarajevo
Ukupan prihod (KM)	2011	44.507.683,00
	2012	44.633.269,00
Ukupan rashod (KM)	2011	46.665.859,00
	2012	44.858.095,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 2.158.176,00
	2012	- 224.826,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	47.418.551,00
	2012	47.643.377,00
Ukupan kapital (KM)	2011	13.737.880,00
	2012	13.992.992,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	4.194.468,00
	2012	4.917.624,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	59.907.696,00
	2012	61.236.367,98
Broj zaposlenih	2011	1.265
	2012	1.285
Prosječna neto plaća (KM)	2011	923,90
	2012	978,00
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	462.902,60
	2012	472.620,00
Realizirani projekti/investicije od sredstava dokapitalizacije	2011	Grabuljasti otkopni transporteri 403.440,00
	2012	Rekonstrukcija vent. postorija 4.274.725,61 Projekat IK sistema 3.941.269,00 Reparatura SHP kompleksa 77.021,29 256.435,32

Pregled osnovnih pokazatelja poslovanja Rudnika mrkog uglja „Banovići“ d.d.
Banovići Tabela br. 12.

Naziv PD/JP	Rudnici mrkog uglja „Banovići“ d.d. Banovići	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (dioničarsko društvo)	2011	državni: 69,50 % privatni: 30,50 %
	2012	državni: 69,50 % privatni: 30,50 %
Ukupan prihod (KM)	2011	135.317.912,00
	2012	138.564.333,00
Ukupan rashod (KM)	2011	134.682.878,00
	2012	136.767.957,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	635.034,00
	2012	1.796.376,00
Akumulirana dobit (KM)	2011	18.721.560,00
	2012	20.305.593,00
Ukupan kapital (KM)	2011	97.457.942,00
	2012	99.254.319,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	44.676.227,00
	2012	47.753.485,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	96.819.052,00
	2012	89.650.489,00
Broj zaposlenih	2011	2.621
	2012	2.694
Prosječna neto plaća (KM)	2011	953,44
	2012	962,87
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji) (KM)	2011	1.575.112,00
	2012	1.467.987,00
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	Građevinski radovi i oprema 5.734.673,00
	2012	Stalna sredstva 4.089.408,00

Pregled osnovnih pokazatelja poslovanja JP Rudnici uglja „Tušnica“ d.o.o. Livno
Tabela br. 13.

Naziv PD/JP	JP Rudnici uglja „Tušnica“ d.o.o. Livno	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura	2011	100% državni
	2012	100% državni
Ukupan prihod	2011	2.283.354,00
	2012	1.989.761,00
Ukupan rashod	2011	2.966.549,00
	2012	2.951.618,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak	2011	- 683.195,00
	2012	- 961.857,00
Akumulirani gubitak	2011	966.757,00
	2012	1.928.614,00
Ukupan kapital	2011	1.928.614,00
	2012	1.099.700,00
Ukupna potraživanja	2011	678.949,00
	2012	706.209,00
Ukupne obaveze	2011	5.181.750,00
	2012	6.441.739,00
Broj zaposlenih	2011	99
	2012	92
Prosječna neto plaća	2011	690,00
	2012	706,00
Ostvarena proizvodnja (t)	2011	ugalj:32.237,00 frakcije: 37.734,00
	2012	ugalj:22.094,00 frakcije: 59.112,00
Realizirani projekti/investicije	2011	0,00
	2012	0,00

2.3. Prestrukturiranje rudnika

U cilju prestrukturiranja rudnika uglja, a uvažavajući prirodni energetska potencijal te svjetska kretanja u proizvodnji uglja i el. energije Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, je na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije usvojila Akcioni plan prestrukturiranja i modernizacije rudnika uglja u Federaciji BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 43/04) koji predstavlja polazni dokument kojim je ozvaničen početak procesa prestrukturiranja rudnika uglja. Usvajanjem Akcionog plana Federacije BiH za prestrukturiranje i privatizaciju elektroenergetskog

sektora u Bosni i Hercegovini („Sl. novine F BiH“, broj 31/05) Vlada Federacije BiH je stvorila zakonski okvir za cjelovito sagledavanje i rješavanje problematike unutar jedinstvenog energetskog sektora.

Cilj prestrukturiranja rudnika je:

- Obezbjedenje stabilne proizvodnje i potrebne količine uglja za rad postojećih i budućih blokova TE;
- Stvaranje pretpostavki za smanjenje cijena uglja koji se koristi za proizvodnju električne energije, kako bi proizvedena električna energija iz uglja bila konkurentna na domaćem i ino tržištu, te težiti jednom proizvodu, izraženom kroz jedinstvenu cijenu i to cijenu KWh.
- Modernizacija rudnika kojom će se postići veća produktivnost rada, poslovanje rudnika bez gubitaka, bolji radni i životni uslovi zaposlenih te obezbijediti veći stepen sigurnosti na radu;
- Kroz uspješno poslovanje i razvoj rudarskog i elektroenergetskog sektora ostvariti dobrobit sveukupne društvene zajednice.

Da bi se ostvarili zacrtani ciljevi neophodno je:

- Izvršiti finansijsku konsolidaciju rudnika u dijelu koji se odnosi na dospjele, a neuplaćene javne prihode - realizacija člana 2. i 3. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika;
- Izvršiti modernizaciju rudnika (uvođenje modernih tehnologija u proces rada) - realizacija člana 4. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika;
- Izvršiti organizacione promjene (optimalizacija unutrašnje organizacije rudnika kroz definisanje osnovnih i neosnovnih djelatnosti, uvezivanje rudnika sa elektroprivredom).
- Proces prestrukturiranja rudnika uglja u Federaciji BiH, zbog nemogućnosti pronalaska adekvatnog modela finansiranja ne odvija se planiranom dinamikom.
- Akcionim planom prestrukturiranja rudnika utvrđeni parametri za I Fazu prestrukturiranja ostvareni su samo u pogledu dostizanja planiranog obima proizvodnje i plasmana u TE.

Parametri koji nisu ostvareni prema planiranoj dinamici su:

- zatvaranje proizvodnih objekata koji ne ispunjavaju kriterij proizvodne cijene od 4,0 KM/GJ;
- plasman u široku potrošnju i izvoz;
- smanjenje broja zaposlenih;
- obezbjedenje finansija za rješavanje socijalnog statusa viška uposlenika;
- ulaganja u modernizaciju rudnika- investiciona ulaganja;
- smanjenje proizvodne cijena uglja;
- unapređenje organizacije;
- unapređenje održavanja objekata ;
- dostizanje većeg stepena sigurnosti na radu.

Rudnike uglja i dalje karakterišu:

- nedostatak kapitala za investiranje;
- nepovoljna struktura zaposlenosti;

- tehnološko zaostajanje, primjena zastarjelih i za tržišne uslove neadekvatnih tehnologija, posebno u podzemnoj eksploataciji.

Višegodišnji kumulirani problemi u funkcionisanju rudarskog sektora nisu riješeni. Ulaganja su vršena uglavnom u tekuće održavanje kapaciteta i konsolidaciju proizvodnje s aspekta zadovoljenja potreba elektro energetske Bilansa.

U okviru Koncerna EP BiH poduzimane su aktivnosti vezane za prestrukturiranje rudnika, međutim za uspješano prestrukturiranje potrebno je cjelovito sagledavanje i provjera svih utvrđenih parametara u svjetlu dugoročnog razvoja rudnika uglja, JP EP BiH i JP EP HZ-HB, izgradnje novih blokova u postojećim TE i novih objekata koji kao energent koriste ugalj.

2.4. Finansijska konsolidacija rudnika

Realizacija Zakon o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja u F BiH prema obračunatim a neuplaćenim javnim prihodima u periodu od 2009. do 2015. godine („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/08 i 109/12) (u daljem tekstu: Zakon) počela je 2009. godine.

Zakonom koji je donešen sa ciljem da se izvrši finansijska konsolidacija rudnika uglja utvrđena je slijedeća konstrukcija financiranja:

Član 3. stav 1. Zakona

Iz Budžeta Federacije BiH namjenska sredstva u iznosu cca 200.109.014,00 KM u periodu od 2009. do 2015. godine, za neizmirene obaveze rudnika uglja za penzijsko invalidsko osiguranje i porez na plaću.

Realizacija ovog člana se u potpunosti odvija prema planiranoj dinamici.

Ukupna do sada uplaćena sredstva iz Budžeta Federacije BiH iznose 99.372.809,64 KM, od čega za PIO/MIO 80.619.999,54 KM, za porez na plaću 18.752.810,10 KM.

U tabeli 14. dat je pregled uplaćenih sredstava iz Budžeta Federacije BiH po rudnicima, sa posljednjom uplatom 15.02.2013. godine.

Tabela br.14

Vrijednosti u KM

ZAKON O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI RUDNIKA UGLJA U F BiH - REALIZACIJA ZAKONA AŽURNO STANJE SA POSLJEDNJOM UPLATOM 15.02.2013.										
Red. br.	NAZIV RUDNIKA	Ukupna uplaćena sredstva(2009, 2010 i 2011.)			Uplata sredstava za 2012. godinu			UKUPNA UPLATA (09. ,10., 11 i 12. g)		
		PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO	PIO/MIO	Porez na plaću	UKUPNO
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	RU"KREKA"	30.187.875,00	4.001.709,00	34.189.584,00	4.405.231,13	1.030.002,89	5.435.234,02	34.593.106,13	5.031.711,89	39.624.818,02
2.	RMU"BANOVIĆI"	7.546.968,00	3.386.064,00	10.933.032,00	1.265.927,00	892.931,81	2.158.858,81	8.812.895,00	4.278.995,81	13.091.890,81
3.	RMU"ĐURĐEVIK"	3.430.440,00	615.648,00	4.046.088,00	688.635,87	167.395,94	856.031,81	4.119.075,87	783.043,94	4.902.119,81
4.	RMU"KAKANJ"	4.185.335,66	1.932.048,34	6.117.384,00	1.022.088,00	0,00	1.022.088,00	5.207.423,66	1.932.048,34	7.139.472,00
5.	RMU"ZENICA"	12.349.584,00	3.078.240,00	15.427.824,00	2.348.656,52	799.217,57	3.147.874,09	14.698.240,52	3.877.457,57	18.575.698,09
6.	RMU"BREZA"	8.233.056,00	1.077.384,00	9.310.440,00	1.590.428,13	264.837,12	1.855.265,25	9.823.484,13	1.342.221,12	11.165.705,25
7.	RMU"ABID LOLIĆ"	2.071.090,00	448.910,00	2.520.000,00	409.712,70	117.929,82	527.642,52	2.480.802,70	566.839,82	3.047.642,52
8.	RU"GRAČANICA"	343.044,00	461.736,00	804.780,00	0,00	136.197,76	136.197,76	343.044,00	597.933,76	940.977,76
9.	RU"TUŠNICA"	343.044,00	307.824,00	650.868,00	98.883,53	30.946,85	129.830,38	441.927,53	338.770,85	780.698,38
10.	RB "POSUŠJE"	0,00	0,00	0,00	100.000,00	3.787,00	103.787,00	100.000,00	3.787,00	103.787,00
11	UKUPNO	68.690.436,66	15.309.563,34	84.000.000,00	11.929.562,88	3.443.246,76	15.372.809,64	80.619.999,54	18.752.810,10	99.372.809,64

Napomena: Planirana sredstva za 2012. godinu nisu u potpunosti realizovana

Član 3. stav 3. Zakona

Odgovarajućim propisom Kantona regulisat će se način izmirenja obaveza rudnika uglja za zdravstvo i nezaposlene u iznosu cca 123.677.724,00 KM.

Realizacija ovog člana Zakona nije počela.

Kantoni na čijem području su locirani rudnici (Tuzlanski, Zeničko-dobojski, Srednjobosanski i Kanton 10) u odgovoru na upućene im dopise za postupanje po Zakonu navode da nisu u mogućnosti preuzeti obaveze rudnika.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i dalje insistira na iznalaženju mogućeg rješenja za implementaciju članka 3. stavak 3. Zakona.

Član 4. Zakona

Financijska sredstva za izvršenje obaveza rudnika ugljena u Federaciji iz poslovnih odnosa nastalih do 31.12.2008. godine, na osnovu kreditnih zaduženja, neizmirenih obaveza prema dobavljačima kao i za modernizaciju postojeće i nabavku nove opreme, obezbjeđuje JP „Elektroprivreda BiH“ d.d. Sarajevo i JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar iz raspoloživih vlastitih sredstava i sredstava pravnih subjekata zavisnih društava (rudnika koji se konsoliduju).

Realizacija ovog člana Zakona ne odvija se planiranom dinamikom što je ključno za konsolidaciju, dalji razvoj rudnika i stvaranje pretpostavki za pozitivno poslovanje rudnika.

Obaveze koje je potrebno realizovati iznose cca 570.220.000 KM od čega za modernizaciju rudnika cca. 385.646.000,00 KM.

Formiranjem Koncerna EP BiH, stvorene su pretpostavke da se obezbijede finansijska sredstva za modernizaciju rudnika te za rješavanje socijalnog statusa viška radnika. JP EP BiH d.d. – Sarajevo nije se značajnije uključila u realizaciju ovog člana Zakona.

U cilju implementacije člana 4. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika uglja, a vezano za JP RU „Tušnica“, Vlade Kantona 10, koja vrši ovlašćenja po osnovu državnog kapitala u JP RU „Tušnica“ d.o.o. donijela je Odluku br. 01-02-91-5/10 od 21.10.2010. godine kojom je državni kapital prenijela na Vladu Federacije BiH, uz saglasnost Skupštine kantona („Narodne novine Hercegbosanske županije“, broj 2/12). Dalje aktivnosti vezano za preuzimanje kapitala su u nadležnosti organa JP „Elektroprivreda HZ HB“ d.d. Mostar.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije shodno članu 5. Zakona redovno informiše Vladu Federacije BiH o izvršenom nadzoru nad realizacijom Zakona, te ukazuje na probleme koji su nastali u praktičnoj primjeni Zakona i predlaže način njihovog rješavanja.

3. SEKTOR INDUSTRIJE

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije prati i analizira uslove privređivanja i ekonomskog položaja privrednih društava i uticaj mjera ekonomske politike na rezultate poslovanja u slijedećim industrijskim granama:

- metalna i elektro industrija,
- tekstilna, kožarska i obućarska industrija,
- drvna industrija, industrija građevinskog materijala, nemetala i grafička industrija,
- hemijska i farmaceutska industrija.

Realizacija aktivnosti iz djelokruga rada, u smislu odgovornog pristupa u njihovom izvršavanju, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije bazira na pripremi, strateških dokumenata, praćenju i provođenju zakona i podzakonskih akata kojima se uređuje ova oblast na razini Federacije Bosne i Hercegovine.

Jedan od strateških dokumenta koji je urađen u tu svrhu je Projekat „Razvoj industrijske politike u Federacije BiH” sa Akcionim plan za njegovu realizaciju, a koji su sastavni dio Strategije ekonomskog razvoja Federacije BiH. Do sada su urađena dva Izvještaja, Akcionog plana - jedan za period juli-decembar 2011. godine i drugi za period 2012. godina.

U cilju realizacije Programa rada za period 2011.-2014. godine, čiji je jedan od osnovnih zadataka unapređenje ambijenta za proizvodnju i povećanje stepena izvozne orijentacije industrijske proizvodnje, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je uradilo Prijedlog Strategije razvoja industrije tekstila, kože i obuće u Federaciji BiH za period 2013.-2023. godina. Tekst dokumenta je usvojila Vlada Federacije BiH u martu 2013. godine i uputila u parlamentarnu proceduru.

Strategija razvoja drvne industrije Federacije BiH i Strategija razvoja industrije građevinskog materijala i nemetala Federacije BiH, nalaze se u fazi izrade i njihov završetak je planiran za kraj 2013. godine.

Strategije razvoja prati i izrada i usvajanje Akcionih planova za njihovu realizaciju, zakonskih i podzakonskih akata, kao i implementacija i praćenje njihove realizacije.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u zakonodavnom okvir koji uređuje oblast industrijske politike, predložilo je, a Vlada Federacije BiH usvojila i u parlamentarnu proceduru uputila sljedeće nacрте zakona:

- Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji BiH,
- Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima,
- Zakon o privrednoj komori Federacije BiH,
- Zakon o upravljanju državnim kapitalom u Federaciji BiH.,

Na osnovu Zakona o zaštiti od požara i vatrogastva FBiH, objavljeno je pet (5) Pravilnika i to:

- Pravilnik o tehničkim normativima za sisteme za odvođenje dima i toplote nastalih u požaru, („Službene novine Federacije BiH“, broj 11/12)
- Pravilnik o uslovima za ispitivanje uvezenih uređaja za dojavu i gašenje požara, („Službene novine Federacije BiH“, broj 112/12)
- Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu od požara i eksplozije pri čišćenju sudova za zapaljive tečnosti, („Službene novine Federacije BiH“, broj 6/12)
- Pravilnik o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva, („Službene novine Federacije BiH“, broj 20/12)

- Pravilnik o načinu organizovanja, stručnoj osposobljenosti i tehničkoj opremljenosti službe spasavanja, vatrogasne službe i službe prve pomoći u rudarskom privrednom društvu, („Službene novine Federacije BiH“, broj 64/12)

U cilju određivanja uslova za obavljanje registrirane djelatnosti u prerađivačkoj industriji, Ministarstvo je objavilo

- Pravilnik o minimalnim tehničkim i drugim uslovima za obavljanje registrirane djelatnosti iz oblasti prerađivačke industrije („Službene novine Federacije BiH“, broj 112/12).

3.1. Statistički pokazatelji osnovnih privrednih kretanja

Osnovna privredna kretanja u Federaciji Bosne i Hercegovine prikazana su kroz analizu određenih statističkih pokazatelja kao što su: indeksi industrijske proizvodnje, zaposlenost, plaće i vanjskotrgovinska razmjena. Podaci se odnose na 2011. i 2012. godinu i prikazani su tabelarno.

Indeksi industrijske proizvodnje

Privredna kretanja u Federaciji Bosne i Hercegovine, nakon blagog rasta u 2011. godini, u 2012. godini karakteriše blagi pad indeksa industrijske proizvodnje. Ukupna industrijska proizvodnja kretala se silaznom putanjom i za 2,0% je manja u odnosu na prethodnu godinu.

Tabela br. 15. Indeksi industrijske proizvodnje po područjima i oblastima KD⁴

Ø 2010=100	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2012</u> <u>2011</u>
Industrija ukupno	102,5	98,0
Prema glavnim industrijskim grupacijama		
Energija	105,0	102,3
Intermedijarni proizvodi, osim energije	105,8	94,4
Kapitalni proizvodi	96,8	92,5
Trajni proizvodi za široku potrošnju	87,8	109,4
Netrajni proizvodi za široku potrošnju	101,7	102,1
Prema područjima i oblastima KD		
Vađenje ruda i kamena	112,3	107,6
Prerađivačka industrija	100,0	97,7
Proizvodnja i snabdijevanje električnom energijom, gasom i vodom	103,3	92,0

U odnosu na glavne industrijske grupacije, povećanje proizvodnje zabilježeno je u proizvodnji energije od 2,3%, proizvodnji trajnih proizvoda za široku potrošnju od 9,4%, i proizvodnji netrajnih proizvoda za široku potrošnju od 2,1%, dok se smanjenje proizvodnje bilježi u proizvodnji intermedijarnih proizvoda (osim energije), kapitalnih proizvoda za 5,6% i proizvodnji trajnih proizvoda za široku potrošnju od 7,5%.

⁴ Mjesečni statistički pregled FBiH 2/13

U odnosu na područja djelatnosti i oblasti klasifikacijskih djelatnosti, rast bilježi djelatnost vađenja ruda i kamena za 7,6%. Pad proizvodnje evidentan je u prerađivačkoj industriji od 2,3% i proizvodnji i snabdijevanju električnom energijom, gasom i vodom od 8,0%.

U okviru prerađivačke industrije povećanje proizvodnje ostvareno je u proizvodnji: papira i proizvoda od papira od 3,2%, hemikalija i hemijskih proizvoda za 21,6%, osnovnih farmaceutskih proizvoda i preparata od 38,1%, proizvoda od gume i plastičnih masa za 19,7%, baznih metala za 12,8%, električne opreme od 24,2%, mašina i uređaja od 10,3%, ostalih prijevoznih sredstava od 7,0% i namještaja za 3,1%. Ostale djelatnosti prerađivačke industrije su ostvarile pad proizvodnje u 2012. godini. U oblasti građevinarstva, u 2012.godini, ostvaren je pad fizičkog obima građevinskih radova od 2,7%.

Tabela br. 16. Indeksi industrijske proizvodnje Prerađivačke industrije

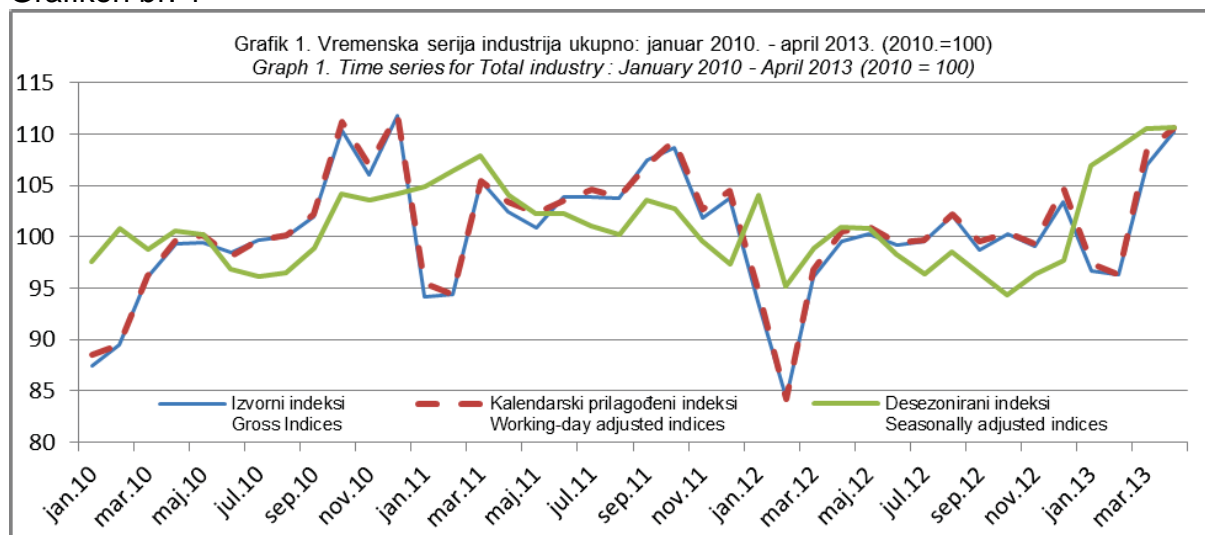
Ø 2010=100	<u>2011</u> 2010	<u>2012</u> 2011
Industrija ukupno	102,5	98,0
Prerađivačka industrija	100,0	97,7
Proizvodnja prehrambenih proizvoda	97,0	96,9
Proizvodnja tekstila	102,7	84,2
Proizvodnja odjeće	107,3	88,8
Proizvodnja kože	104,4	98,8
Prerada drveta i proizvoda od drveta (osim namještaja)	101,3	84,9
Proizvodnja namještaja	75,7	103,1
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	101,7	103,2
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	95,7	74,9
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	118,2	121,6
Proizvodnja farmaceutskih proizvoda i preparata	120,1	138,1
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	114,2	119,7
Proizvodnja baznih metala	111,5	112,8
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda (osim mašina i opreme)	100,9	88,0
Proizvodnja mašina i uređaja	111,0	110,3
Proizvodnja električne opreme	140,1	124,2
Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	95,9	98,1
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	66,6	107,0
Ostala prerađivačka industrija	101,9	95,8
Fizički obim građevinskih radova	114,0	97,3

Industrijska proizvodnja u Federaciji Bosne i Hercegovine u mjesecu martu 2013. godine u odnosu na prosječnu mjesečnu proizvodnju iz 2012. godine veća je za 9,1%, a u odnosu na proizvodnju iz istog mjeseca prošle godine veća je za 11,3%, dok je u odnosu na februar ove godine veća za 11,1%. Ukupna industrijska proizvodnja u periodu januar mart 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine veća je za 9,4%, u području Vađenja ruda i kamena manja je za 7,1%, u području Prerađivačke industrije veća je za 9,5%, i u području Proizvodnje i snabdijevanja električnom energijom i plinom veća je za 22,9%.

Prema glavnim industrijskim grupacijama industrijskih proizvoda u periodu januar mart 2013. godine u odnosu na isti period 2012. godine, proizvodnja bilježi povećanje energije za 15,8%, kapitalnih proizvoda za 36,1% i netrajnih proizvoda za široku potrošnju za 6,6%, dok je zabilježeno smanjenje intermedijarnih proizvoda osim energije za 2,7% i trajnih proizvoda za široku potrošnju za 7,5%.⁵

U aprilu 2013. u odnosu na april 2012. industrijska proizvodnja u Federaciji BiH, kalendarski prilagođena, veća je za 10% što je vidljivo iz grafikona br. 1.

Grafikon br. 1⁶

3.2. Zaposlenost

Broj zaposlenih u FBiH, u 2012. godini iznosio je 437.331, što je za 3.416. manje u odnosu na 2011. godinu i predstavlja pad od 0,72%. Istovremeno je porastao i broj nezaposlenih lica i na kraju 2012. godine njihov broj iznosi 377.707, što je za 10.192 lica ili 2,77% više u odnosu na prethodnu godinu.

Posmatrano po područjima i oblastima klasifikacionih djelatnosti, do povećanja broja zaposlenih u 2012. godini, došlo je u proizvodnji odjeće, proizvodnji kože, proizvodnji papira i proizvoda od papira, proizvodnji proizvoda od gume i plastike, kao i proizvodnji baznih metala.

U Industriji ukupno, Prerađivačkoj industriji i svim ostalim područjima i oblastima klasifikacionih djelatnosti došlo je do smanjenja broja zaposlenih.

Tabela br. 17. Zaposlenost po područjima i oblastima KD

	2011	2012
Industrija ukupno	440.747	437.331
Prerađivačka industrija	84.700	79.749
Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića	13.535	12.516
Proizvodnja tekstila	5.716	5.170
Proizvodnja odjeće	7.164	7.695
Proizvodnja kože	7.334	7.340

⁵ Časopis Glasnik - Privredna/gospodarska komora FBiH

⁶ Federalni zavod za statistiku, Saopćenje od 20.05.2013. godine broj 9.4

Prerada drveta i proizvoda od drveta (osim namještaja)	6.292	5.432
Proizvodnja namještaja	4.913	3.657
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	1.438	1.577
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	932	881
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	3.226	2.162
Proizvodnja farmaceutskih proizvoda i preparata	-	786
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	2.729	2.767
Proizvodnja baznih metala	3.858	4.728
Proizvodnja gotovih metalnih proizvoda (osim mašina i opreme)	11.080	10.335
Proizvodnja mašina i uređaja	4.212	3.284
Proizvodnja električne opreme	1.457	1.464
Proizvodnja mot. vozila, prikolica i poluprikolica	2.092	1.831
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	252	77
Ostala prerađivačka industrija	-	1.024
Građevinarstvo	24.975	22.296

3.3. Plaće

Iznosi prosječnih neto i bruto plaća u 2012. godinu, veći su u odnosu na 2011. godinu. Prosječna neto plaća u 2012. godinu iznosila je 829,92 KM i veća je za 10,56 KM ili 1,28%. Prosječna bruto plaća u 2012. godinu iznosila je 1.266,17 KM i veća je za 17,8 KM ili 1,42%.

Povećanje iznosa plaće ostvareno je u Proizvodnji prehrambenih proizvoda i pića, Preradi drveta i proizvoda od drveta, Proizvodnji namještaja, Proizvodnji koksa i rafiniranih naftnih proizvoda, Proizvodnji farmaceutskih proizvoda i preparata, Proizvodnji proizvoda od gume i plastike i Proizvodnji električne opreme. U ostalim područjima i oblastima proizvodnje došlo je smanjenja prosječnog iznosa neto plaće.

Tabela br. 18. Plaće po područjima i oblastima KD

	Neto plaće	
	2011	2012
Industrija ukupno	819,36	830
Prerađivačka industrija	581,91	581
Proizvodnja prehrambenih proizvoda i pića	591,88	714
Proizvodnja tekstila	409,77	374
Proizvodnja odjeće	342,46	336
Proizvodnja kože	369,77	357
Prerada drveta i proizvoda od drveta (osim namještaja)	424,73	435
Proizvodnja namještaja	462,60	491
Proizvodnja papira i proizvoda od papira	713,06	705
Proizvodnja koksa i rafiniranih naftnih proizvoda	959,64	1.007
Proizvodnja hemikalija i hemijskih proizvoda	794,68	718
Proizvodnja farmaceutskih proizvoda i preparata	-	1.275
Proizvodnja proizvoda od gume i plastike	479,24	481
Proizvodnja baznih metala	1.125,27	1.058
Proizvodnja gotovih met. proizvoda (osim mašina i opreme)	609,32	609
Proizvodnja mašina i uređaja	650,45	625
Proizvodnja električne opreme	627,30	646

Proizvodnja motornih vozila, prikolica i poluprikolica	692,93	653
Proizvodnja ostalih prijevoznih sredstava	551,82	526
Građevinarstvo	534,46	528

3.4. Vanjskotrgovinska razmjena

Kretanja pokazatelja uvoza i izvoza u Federaciji Bosne i Hercegovine dati su tabelarno, a njihova analiza se odnosi na 2010., 2011. i 2012. godinu.

Vrijednost izvoza FBiH u 2012.godini iznosila je 5.248.547 KM i manja je za 3,2% u odnosu na 2011.godinu, dok je vrijednost uvoza iznosila 9.972.467 KM i manja je za 2,0% u odnosu na isti period prošle godine. Pokrivenost uvoza izvozom, u 2012. godini, iznosi 52,6% i manji je za 0,7% u odnosu na 2011. godinu.

Tabela br. 19. Pokazatelji vanjskotrgovinske razmjene 000KM

	2010	2011	2012
Izvoz	4.731.835	5.420.236	5.248.547
Uvoz	8.898.218	10.170.546	9.972.467
Pokrivenost uvoza izvozom (%)	53,2	53,3	52,6

Izvoz Federacije Bosne i Hercegovine Federacije ima sljedeću strukturu:

Tabela br. 20. Struktura izvoza Federacije Bosne i Hercegovine

	2011	2012	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2012</u> <u>2011</u>
Ukupno	5.420.236	5.248.547	114,5	96,8
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	72.333	68.851	101,4	96,7
Vađenje ruda i kamena	64.299	58.323	127,8	90,7
Prerađivačka industrija	4.778.941	4.763.739	114,9	99,6
Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, gasom. parom	202.686	102.432	89,6	50,5
Ostalo	301.978	255.199	134,5	84,5

Prerađivačka industrija Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini, ostvarila je izvoz od 4.778.941.000 KM, što je za 14,9% više u odnosu na 2010. godinu. Približan trend izvoza zadržan je i u 2012. godini kada je iznosio 4.763.739.000 KM što je za 0,4% manje u odnosu na 2011. godinu.

Udio prerađivačke industrije u ukupnom izvozu Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini iznosio je 88,16%, dok je u 2012. godini to procentualno učešće iznosilo 90,76%

Prerađivačka industrija Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini, ostvarila je uvoz od 8.828.771.000 KM, što je za 14,1% više u odnosu na 2010. godinu. Isti trend uvoza zadržan je i u 2012. godini kada je iznosio 8.795.544.000 KM što je za 0,4% manje u odnosu na 2011. godinu.

Udio prerađivačke industrije u ukupnom uvozu Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini iznosio je 86,80%, dok je u 2012. godini to procentualno učešće iznosilo 88,19%.

Pokrivenost uvoza izvozom prerađivačke industrije iznosio je 61,39% u 2011. godini i 59,67% u 2012. godini. Ove vrijednosti su veće za 8,09% u 2011. godini, odnosno 4,07% u 2012. godini u poređenju sa istim parametrom na nivou Federacije Bosne i Hercegovine.

Uvoz Federacije Bosne i Hercegovine Federacije ima sljedeću strukturu:
Tabela br. 21 Struktura uvoza Federacije Bosne i Hercegovine

	2011	2012	<u>2011</u> <u>2010</u>	<u>2012</u> <u>2011</u>
Ukupno	10.170.546	9.972.467	114,3	98,0
Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	406.556	403.441	110,5	100,4
Vađenje ruda i kamena	770.538	603.947	127,4	78,4
Prerađivačka industrija	8.828.771	8.795.544	114,1	99,6
Proizvodnja i snabdjevanje električnom energijom, gasom, parom	76.571	101.168	87,0	132,1
Ostalo	88.075	68.365	90,1	77,4

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ostvaruje upravljačka prava po osnovu državnog kapitala u privrednim društvima iz oblasti industrije na osnovu **Uredbe o vršenju ovlaštenja organa Federacije Bosne i Hercegovine u privrednim društvima sa učešćem državnog kapitala** („Službene novine Federacije BiH“, broj 35/11).

Prema tački VII Odluke o utvrđivanju liste privrednih društava u kojima ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala u sljedećim privrednim društvima iz oblasti industrije:

1. Željezara "Zenica" d.o.o. Zenica,
2. Unis d.d. Sarajevo,
3. Energoinvest d.d. Sarajevo,
4. Aluminij d.d. Mostar,
5. Bosnalijek d.d. Sarajevo,
6. Hidrogradnja d.d. Sarajevo,
7. IP "Krivaja" d.o.o. Zavidovići⁷,
8. "KTK Visoko" d.d. Visoko,
9. Remontni zavod d.d. Travnik,
10. "Agrokomerc" d.d. Velika Kladuša.

Odlukom o dopuni odluke o utvrđivanju liste privrednih društava u kojima ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala vrše organi Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 80/12), Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije vrši ovlaštenja po osnovu učešća državnog kapitala i u privrednom društvu

11. Konfekcija „Borac“ d.d. Travnik

3.5. Poslovanje

Poslovanje privrednih društava sa liste, prati se i analizira prema sledećim parametrima: Ukupan prihod i rashod, ukupan neto dobit/gubitak, akumulirani gubitak, ukupni kapital, ukupna potraživanja, ukupne obaveze, broj zaposlenih, prosječna neto plaća, ostvarena proizvodnja (naturalni pokazatelji) i realizirani projekti i investicije. Vrijednosti pojedinačnih pokazatelja za 2011. i 2012. godinu, sa

⁷ IP „Krivaja“ d.o.o. Zavidovići, u stečaju od 11.07.2011. godine

procentualnim udjelom vlasničke strukture, dati su tabelatno, pojedinačno za svako privredno društvo (tabela br. 22).

Tabela br. 22

Naziv PD/JP	ALUMINIJ d.d. MOSTAR	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	24,93 +75,07 (osporava se)
	2012	24,93+75,07 (osporava se)
Ukupan prihod (KM)	2011	623.592.046
	2012	564.211.062
Ukupan rashod (KM)	2011	622.397.051
	2012	630.052.782
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	1.194.995
	2012	- 65.841.720
Akumulirani gubitak	2011	-
	2012	-
Ukupan kapital (KM)	2011	176.594.730
	2012	110.753.009
Ukupna potraživanja (KM)	2011	68.752.702
	2012	25.722.183
Ukupne obaveze (KM)	2011	174.956.822
	2012	193.878.787
Broj zaposlenih	2011	893
	2012	844
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.975,17
	2012	1.854,12
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	163.925 t
	2012	160.075 t
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	13.378.480
	2012	21.746.519

Naziv PD/JP	ENERGOINVEST d.d. SARAJEVO	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	67%- državno, 11% -fizička lica, 22%- investicijski fondovi
	2012	67%- državno, 11% -fizička lica, 22%- investicijski fondovi
Ukupan prihod (KM)	2011	273.493.024
	2012	338.233.002
Ukupan rashod (KM)	2011	272.937.523
	2012	337.982.194
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	Dobit prije poreza 555.501
	2012	Dobit prije poreza 250.809 KM. Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak 971.569 KM
Akumulirani gubitak (KM)	2011	- 92.097.395
	2012	- 101.077.109
Ukupan kapital (KM)	2011	211.179.190
	2012	177.186.496
Ukupna potraživanja (KM)	2011	Ukupna potraživanja su 80.946.637, od toga 38.301.861 su kratkoročna potraživanja.
	2012	Ukupna potraživanja su 127.579.434 KM, od toga 59.111.744 KM su kratkoročna potraživanja.
Ukupne obaveze (KM)	2011	104.959.753
	2012	125.004.369
Broj zaposlenih	2011	693
	2012	678
Prosječna neto plaća(KM)	2011	1.158
	2012	1.222
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	-
	2012	-
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	37.420.398- strano tržište 203.126.757 – domaće tržište
	2012	71.597.638 KM – strano tržište 232.234.915 KM – domaće tržište

Naziv PD/JP	REMONTNI ZAVOD d.d. TRAVNIK	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	51 – državno 49 - privatno
	2012	51 – državno 49 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	1.364.922
	2012	991.541
Ukupan rashod (KM)	2011	1.855.537
	2012	1.435.700
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 490.615
	2012	- 444.159
Akumulirani gubitak (KM)	2011	1.397.236
	2012	1.841.395
Ukupan kapital (KM)	2011	3.988.129
	2012	3.543.970
Ukupna potraživanja (KM)	2011	299.595
	2012	209.199
Ukupne obaveze (KM)	2011	1.748.716
	2012	1.984.388
Broj zaposlenih	2011	61
	2012	55
Prosječna neto plaća (KM)	2011	636
	2012	619
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	235,16 t
	2012	215,20 t
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Naziv PD/JP	UNIS d.d. SARAJEVO	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	51,93 – državno 48,07 - privatno
	2012	48,97 – državno 51,03 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	2.567.384
	2012	2.406.161
Ukupan rashod (KM)	2011	5.244.101
	2012	2.774.495
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 2.338.913
	2012	- 958.850
Akumulirani gubitak (KM)	2011	3.555.499
	2012	3.923.833
Ukupan kapital (KM)	2011	48.610.572
	2012	49.569.422
Ukupna potraživanja (KM)	2011	477.302
	2012	234.017
Ukupne obaveze (KM)	2011	284.788
	2012	257.836
Broj zaposlenih	2011	40
	2012	39
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.233
	2012	1.234
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	4.046.733
	2012	157.964
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	142.005
	2012	1.505.682 (proizvodno –poslovni prostor) 1.370.179 (ostala oprema)

Naziv PD/JP	ŽELJEZARA „ZENICA“ d.d. ZENICA	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	100- državno
	2012	100- državno
Ukupan prihod (KM)	2011	11.499.156
	2012	7.689.415
Ukupan rashod (KM)	2011	16.182.709
	2012	12.209.261
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 4.683.553
	2012	- 4.519.846
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-
	2012	4.519.846
Ukupan kapital (KM)	2011	54.545.165
	2012	50.025.319
Ukupna potraživanja (KM)	2011	50.997.497
	2012	50.876.631
Ukupne obaveze (KM)	2011	64.624.690
	2012	66.907.726
Broj zaposlenih	2011	733
	2012	694
Prosječna neto plaća (KM)	2011	477,06
	2012	474,86
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	11.83 t
	2012	7,5 t
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	22.284
	2012	94.728

Naziv PD/JP	ARCELORMITTAL ZENICA d.o.o.	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	8- državni 92 - privatno
	2012	8- državni 92 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	667.938.000
	2012	723.214.000
Ukupan rashod (KM)	2011	668.838.000
	2012	731.493.000
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 901.000
	2012	- 8.279.000
Akumulirani gubitak (KM)	2011	205.730.000
	2012	214.009.000
Ukupan kapital (KM)	2011	442.774.000
	2012	442.774.000
Ukupna potraživanja (KM)	2011	81.777.000
	2012	57.946.000
Ukupne obaveze (KM)	2011	326.589.000
	2012	288.842.000
Broj zaposlenih	2011	3062
	2012	3005
Prosječna neto plaća (KM)	2011	784,05
	2012	811,20
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	648.504
	2012	700.300
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	13.587.110
	2012	23.152.530

Naziv PD/JP	BOSNALIJEK d.d. SARAJEVO	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	19,2558 – državno 80,7442 privatno
	2012	19,2558 – državno 80,7442 privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	108.599.354
	2012	113.868.242
Ukupan rashod (KM)	2011	103.304.140
	2012	106.970.424
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	5.295.214
	2012	6.897.818
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-
	2012	-
Ukupan kapital (KM)	2011	123.369.877
	2012	137.328.766
Ukupna potraživanja (KM)	2011	60.109.010
	2012	66.120.668
Ukupne obaveze (KM)	2011	47.705.090
	2012	58.865.519
Broj zaposlenih	2011	642
	2012	799
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.305
	2012	1.543
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	27.565.208
	2012	31.232.104
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	12.215.262
	2012	21.652.200

Naziv PD/JP	KONFEKCIJA „BORAC“ d.d. TRAVNIK	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	33 – državno 67 - privatno
	2012	33 – državno 67 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	20.999.728
	2012	9.470.635
Ukupan rashod (KM)	2011	23.093.182
	2012	13.171.433
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	-2.521.498
	2012	-4.016.684
Akumulirani gubitak (KM)	2011	17.077.304
	2012	21.093.988
Ukupan kapital (KM)	2011	17.090.625
	2012	17.090.625
Ukupna potraživanja (KM)	2011	42.521.971
	2012	20.257.557
Ukupne obaveze (KM)	2011	27.806.576
	2012	12.052.800
Broj zaposlenih	2011	1723
	2012	1426
Prosječna neto plaća (KM)	2011	305,26
	2012	311,00
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	36.584 kom. D.T. 421.471 lohn
	2012	11.491 kom.D.T. 236.868 lohn 8504 D.D.
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	474.660
	2012	18.716

Naziv PD/JP	AGROKOMERC d.d. VELIKA KLADUŠA	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	90,33 – državno 9,67 - privatno
	2012	91,33 – državno 9,67 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	1.522.759
	2012	1.771.399
Ukupan rashod (KM)	2011	13.943.985
	2012	13.545.765
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 12.421.226
	2012	- 11.774.366
Akumulirani gubitak (KM)	2011	222.380.542
	2012	234.154.909
Ukupan kapital (KM)	2011	310.248.737
	2012	310.248.738
Ukupna potraživanja (KM)	2011	17.094.440
	2012	18.571.681
Ukupne obaveze (KM)	2011	137.565.894
	2012	142.607.095
Broj zaposlenih	2011	441
	2012	431
Prosječna neto plaća (KM)	2011	504,47
	2012	503,89
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	7.747 kg
	2012	124.283 kg
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Naziv PD/JP	„KTK VISOKO“ d.d. VISOKO	
Pokazatelj	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	67 – državno 33 – mali dioničari
	2012	67 – državno 33 – mali dioničari
Ukupan prihod (KM)	2011	5.265.572
	2012	5.200.000*
Ukupan rashod (KM)	2011	9.921.151
	2012	9.800.000*
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 4.655.579
	2012	- 4.600.000 ⁸
Akumulirani gubitak (KM)	2011	75.826.865
	2012	80.426.365
Ukupan kapital (KM)	2011	28.108.307 (ostatak)
	2012	23.508.307 (ostatak)
Ukupna potraživanja (KM)	2011	13.388.980
	2012	16.386.052*
Ukupne obaveze (KM)	2011	41.808.306
	2012	43.200.000*
Broj zaposlenih	2011	620
	2012	554
Prosječna neto plaća (KM)	2011	450 KM
	2012	420 KM
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	411.617 pari
	2012	377.033 pari
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

⁸ Očekivana vrijednost, nije sačinjen završni račun

Naziv PD/JP	HIDROGRADNJA d.d. SARAJEVO	
Pokazatelj	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (državni + privatni kapital) u %	2011	67,02 – državno 32,98 - privatno
	2012	67,02 – državno 32,98 - privatno
Ukupan prihod (KM)	2011	32.638.418
	2012	39.627.389
Ukupan rashod (KM)	2011	35.721.924
	2012	39.238.856
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 3.083.506
	2012	388.535
Akumulirani gubitak (KM)	2011	12.190.085
	2012	11.801.550
Ukupan kapital (KM)	2011	58.606.145
	2012	66.085.036
Ukupna potraživanja (KM)	2011	66.109.375
	2012	65.625.297
Ukupne obaveze (KM)	2011	74.279.365
	2012	44.347.505
Broj zaposlenih	2011	825
	2012	798
Prosječna neto plaća (KM)	2011	657,79
	2012	799,80
Ostvarena proizvodnja (nat. pokazatelji)	2011	-
	2012	-
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Od 11 privrednih društava iz oblasti industrije, u kojima Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ostvaruje upravljačka prava po osnovu državnog kapitala, a koja su iz oblasti industrije, u 2011. godini pozitivno je poslovalo 3

privredna društva i to: „Aluminij“ d.d Mostar, „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo. Ostala privredna društva ostvarila su poslovanje sa gubitkom.

U 2012. godini pozitivno poslovanje ostvarilo je i to: „Energoinvest“ d.d. Sarajevo, „Bosnalijek“ d.d. Sarajevo, „Hidrogradnja“ d.d. Sarajevo. Ostala privredna društva ostvarila su poslovanje sa gubitkom.

Ukupan prihod ovih privrednih društava u 2011. godini iznosio je 1.749.422.363 KM, dok je u 2012. godini ukupan prihod imao vrijednost od 1.811.202.692 KM i veći je za 61.780.329 KM ili 3,5%.

Ukupan rashod ovih privrednih društava u 2011. godini iznosio je 1.773.439.303 KM, dok je u 2012. godini ukupan prihod imao vrijednost od 1.898.673.910 KM i veći je za 125.234.607 KM ili 7,06%.

Ukupni neto gubitak u 2011. godini iznosio je 24.016.940 KM. Neto gubitak u 2012. godini iznosio je 87.471.218 KM i za 63.454.278 KM je veći u odnosu na prethodnu godinu.

Akumulirani gubitak ovih privrednih društava u 2011. godini iznosio je 618.254.926 KM, dok je u 2012. godini imao vrijednost od 672.847.995 KM i veći je za 54.593.069 KM ili 8,8%.

Ukupni kapital u 2011. godini iznosio je 1.475.115.477 KM, dok je u 2012. godini imao vrijednost od 1.388.113.688 KM što je za 87.001.789 KM ili 6,26% manje.

Ukupna potraživanja ovih privrednih društava su sa 482.474.509 KM u 2011. godini, smanjena na 449.528.719 KM, što iznosi 6,9%. Umanjenje ovih obaveza je u iznosu od 32.945.790 KM.

Ukupne obaveze su sa 1.002.329.000 KM u 2011. godini, povećane za 35.619.025 KM ili 3,55% i u 2012. godini su iznosile 1.037.948.025 KM.

Broj zaposlenih u privrednim društvima u kojima Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ostvaruje upravljačka prava po osnovu državnog kapitala, a koja su iz oblasti industrije, iznosio je 8.923 u 2011. godini odnosno 9.189 u 2012. godini. Evidentno je povećanje broja zaposlenih od 266 ili 2,98%.

Prosječna neto plaća u analiziranim privrednim društvima, iznosila je 862,34 KM u 2011. godini, odnosno 890,26 KM u 2012. godini, što iznosi povećanje od 3,23%.

Vrijednost realiziranih projekata/investicija u 2011. godini iznosi 366.793.433 KM, dok je u 2012. godini taj iznos 373.373.053 KM i predstavlja povećanje od 6.579.620 KM ili 1,79%.

Zbirni podaci sa pokazateljima poslovanja privrednih društava iz oblasti industrije dati su tabelarno.

Tabela br. 23 Pokazatelji poslovanja privrednih

Društava iz oblasti industrije - zbirni podaci

POKAZATELJI POSLOVANJA PRIVREDNIH DRUŠTAVA IZ OBLASTI INDUSTRIJE – ZBIRNI PODACI		
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Ukupan prihod (KM)	2011	1.749.422.363,00
	2012	1.811.202.692,00
Ukupan rashod (KM)	2011	1.773.439.303,00
	2012	1.898.673.910,00
Ukupna neto sveobuhvatna dobit/gubitak (KM)	2011	- 24.016.940,00
	2012	- 87.471.218,00
Akumulirani gubitak (KM)	2011	618.254.926,00
	2012	672.847.995,00
Ukupan kapital (KM)	2011	1.475.115.477,00
	2012	1.388.113.688,00
Ukupna potraživanja (KM)	2011	482.474.509,00
	2012	449.528.719,00
Ukupne obaveze (KM)	2011	1.002.329.000,00
	2012	1.037.948.025,00
Broj zaposlenih	2011	8.923
	2012	9.189
Prosječna neto plaća (KM)	2011	862,34,00
	2012	890,26,00
Realizirani projekti/investicije (KM) (dati kraći opis investicije i iznos utrošenih sredstava)	2011	366.793.433,00
	2012	373.373.053,00

3.6. Osvrt na privredna kretanja u 2012. godini

Na osnovu prethodnih podataka može se zaključiti da privredna društva na području Federacije Bosne i Hercegovine, posluju u nepovoljnom ambijentu koji je imao bitnog utjecaja na privredna kretanja u 2012. godini. Na takav poslovni ambijent utjecaj imaju različiti faktori, među kojima posebno treba istaći:

Sporost u donošenju zakonskih i podzakonskih akata:

Na prijedlog Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, Vlada Federacije BiH usvojila je i Parlamentu Federacije uputila na usvajanje: Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji BiH (juni 2012.), Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima (juni 2012.), Zakon o privrednoj komori Federacije BiH (april 2012.), Zakon o upravljanju državnim kapitalom u Federaciji BiH (maj 2012), kao i dokument „Strategija razvoja industrije tekstila, odjeće, kože i obuće u Federaciji BiH za period 2013.-2023. godina“ (mart 2013.). Svi ovi prijedlozi se i dalje nalaze u parlamentarnoj proceduri i čekaju na usvajanje.

Sporost u radu i predlaganju pojedinih dokumenta, koji su imali za cilj stvaranje pretpostavki za unapređenje poslovnog ambijenta pokazuju i određena radna tijela i grupe koje je formirala i Vlada Federacije BiH. Još uvijek se očekuju prijedlozi dokumenata koje treba da urade Radna grupa za izradu dokumenta „Ekonomska politika Federacije BiH za period 2012-2014. godina“ i Radna grupa za provođenje reformi u oblasti fiskalne politike.

Opterećenja privrede u vidu doprinosa:

Analizom stopa doprinosa koji se izdvajaju u Federaciji Bosne i Hercegovine, u zemljama okruženja, i u Republici Srpskoj i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine vidljivo je da su opterećenja privrednika u našem entitetu najveća. Vrijednosti pojedinačnih iznosa stopa doprinosa i poređenje njihovih vrijednosti u odnosu na zemlje okruženja, entitet Republika Srpska i Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine, prikazani su tabelarno (tabela br.24).

Eventualnim smanjenjem obaveza poslodavaca prema državi, koje bi se odnosile na smanjenje doprinosa prema PIO/MIO, doprinosa za zdravstveno osiguranje i doprinosa za osiguranje od nezaposlenosti i raznih naknada, rasteretila bi se domaća privreda, izgradio povoljniji poslovni ambijent, stvorio novi, bolji okvir za investitore, otvorila nova radna mjesta, stvorila nova vrijednost koja bi dovela do povećanja bruto društvenog proizvoda, povećala konkurentnost domaće proizvodnje i drugo.

Procjena smanjenja stope ovih doprinosa treba da se utvrdi nakon analize resornih institucija Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Udruženja poslodavaca i sindikata, kako ne bi došlo do urušavanja Fondova i prekida njihovih redovnih funkcija.

Tabela br. 24

Doprinosi iz plaća na teret osiguranika %		
Doprinos za	Federacija BiH	Republika Srpska
PIO/MIO ⁹	17,00	18,50
Zdravstveno osiguranje ¹⁰	12,50	12,50
Osiguranje od nezaposlenosti ¹¹	1,50	1,00
Dječiju zaštitu	0,00	1,50
Ukupno	31,00	33,50
Doprinosi na plaću %		
Doprinos za	Federacija BiH	Republika Srpska
PIO/MIO	6,00	0,00
Zdravstveno osiguranje	4,00	0,00
Osiguranje od nezaposlenosti	1,50	0,00
Ukupno	11,50	0,00
Doprinosi na plaću %		
Entitet	Na bruto osnovicu*	Na neto osnovicu**
Federacija BiH	42,50	73,91
Republika Srpska	33,50	49,25
*Na bruto osnovicu se obračunava porez na dohodak ¹²		
Federacija BiH	10,00	0,00
Republika Srpska	10,00	0,00
**Na neto osnovicu se obračunavaju posebni doprinosi kao što su npr.		
Doprinos za	Federacija BiH	Republika Srpska
Opća vodna naknada	0,68	0,50
Naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	0,50	0,40
Doprinos turističkim zajednicama	0,09	0,00
Naknada za korištenje opće funkcije šuma	0,10	0,07
Doprinos za zaštitu okoline	0,033	0,00
Doprinosi na plaću % u zemljama okruženja ¹³		
Država	Na bruto osnovicu	Na neto osnovicu
Federacija BiH	31,0	11,5
Republika Srpska	33,0	-
Albanija	11,2	30,7
Azerbajdžan	22,0	3,0
Bugarska	29,9	12,9
Estonija	33,5	1,0

⁹ Brčko Distrikt BiH; Uplaćuju se u entitetski Fond PIO/MIO, po zahtjevu osiguranika, a prema važećoj stopi doprinosa u entitetu BiH,

¹⁰ Brčko Distrikt BiH; Jedinstvena stopa od 12% na visinu bruto plate,

¹¹ Brčko Distrikt BiH; Jedinstvena stopa od 1,5% na visinu bruto plate,

¹² Brčko Distrikt BiH; Jedinstvena stopa od 10% na visinu bruto plate.

¹³ A. Krajina, S. Bilić, H. Hadžimehanović: Zbornik radova sa stručno-naučne rasprave „Poreska reforma u funkciji posticanja privrednog razvoja i novog zapošljavanja“, Vitez, 2012, strana 19-31.

Kazahstan	20,0	3,0
Hrvatska	17,2	20,0
Srbija	17,9	17,9
Crna Gora	16,1	20,0
Makedonija	-	32,5
Moldavija	27,0	2,0
Ukrajina	37,7	3,0

Dugovanja po osnovu poreza, doprinosa, taksi i drugih naknada

Prema podacima Porezne uprave Federacije BiH, na dan 31.12.2012. godine 1.809 poreznih obveznika (sa iznosom duga većim od 50.000 KM) imalo je dugovanja po osnovi poreza, doprinosa, taksi i drugih naknada u ukupnom iznosu od 1.441.493.063,47 KM, od čega je 1.058.357.511,04 KM iznos glavnice i 383.135.552,43 KM iznos kamata.

Najveći dio poreznih obveznika dolazi iz sektora industrije, a najveći dio dugovanja odnose se na dugovanja po osnovu doprinosa za PIO/MIO i zdravstveno osiguranje. Za rješavanje ovog problema Vlada Federacije BiH i resorna ministarstva moraju naći hitna rješenja, kako bi se omogućio normalan rad privrednih društava, a da se ne uruši funkcionisanje fondova.

Carinske i vancarinske barijere

Bosna i Hercegovina ima vrlo liberalan i transparentan vanjskotrgovinski režim. U oblasti izvoza se ne primjenjuju izvozne carine, takse jednake prirode ili drugi oblici restriktivnih mjera. Ne primjenjuju se izvozne kvote, zabrane ili drugi oblici ograničenja izvoza. Uvoz u Bosnu i Hercegovinu se obavlja prema usvojenoj Carinskoj tarifi Bosne i Hercegovine, te pozitivnim zakonskim propisima. Carinske stope se kreću od 0%, 5%, 10% i 15%. Robe koje se uvoze u Bosnu i Hercegovinu i puštaju u slobodan promet podliježu plaćanju poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 17%, dok određene grupe proizvoda (npr. kafa, cigarete, nafta i naftni derivati i sl.) podliježu i plaćanju posebnih poreza (akciza) u skladu sa Zakonom o akcizama Bosne i Hercegovine.

Međutim i pored toga, može se govoriti o postojanju određenih carinskih barijera u koje ubrajamo:

- Neusklađenost carine odnosno carinskih stopa sa carinskim stopama u Evropskoj uniji
(Na uvoz sklopa za turbokompresore plaća se carina od 5%, dok je u zemljama Evropske unije za isti tarifni broj carina 2,2%., Proizvođači obuće iz Bosne i Hercegovine na uvoz đonova za obuću plaćaju carinu od 15%, dok je carina za iste proizvode u Evropskoj uniji 3%),
- Izdavanje bankarskih garancija
(Na osnovu Odluke o obaveznom obezbjeđivanju garancija za lohn-poslove, za svaki takav posao se mora tražiti bankovna garancija u visini od 10% od vrijednosti posla. Prema dostupnim informacijama, obračun troškova po garancijama vrši se po posebnim bankarskom tarifama i znatno opterećuju izvozne aktivnosti privrednih društava),

Necarinske barijere ogledaju se jednim dijelom u legislativi koja regulira određenu oblast i sprečava ili otežava trgovinu pojedinih roba, a drugim dijelom u mjerama

institucija i drugih organa koje u svom djelovanju, onemogućavaju ili otežavaju izvoz proizvoda iz određene države, tu ubrajamo:

- Potrebnu dokumentaciju
Za obavljanje vanjskotrgovinske djelatnosti potrebno je posjedovanje velikog broj različitih dokumenata koja se pribavljaju po određenoj proceduri.
- Neusklađenost rada carinskih i inspeksijskih organa
(Izvoznici iz Bosne i Hercegovine ističu, da je veoma čest slučaj, da se zbog komplikovanih procedura na graničnim prijelazima i neusklađenog rada carinskih službi i inspeksijskih organa susjednih zemalja, gube na kvalitetu svojih proizvoda, često zbog kratkog roka upotrebe ti proizvodi postaju neupotrebljivi i nekonkurentni na ino-tržištima. Ovaj problem će biti izrazitiji sa ulaskom Republike Hrvatske u Evropsku uniju).
- Problemi u primjeni domaće izvozne dokumentacije
(Nedostatak međunarodno priznatih akreditacijskih i certifikacijskih tijela i nedovoljan broj ovlaštenih laboratorija i institucija, kao i nepriznavanje certifikata o kvalitetu, i drugih dokumenata jedan je od veoma bitnih problema sa kojima se susreću izvoznici iz Federacije Bosne i Hercegovine).

Poslovni ambijent

Sadašnji uvjeti poslovanja karakteriše mali procenat stranih ulaganja i neadekvatna promocija domaće industrije. Takođe, nije izražena preferencija plasmana domaćih proizvoda u sistemu trgovačkih lanaca. Izražen je veliki udio sive ekonomije na tržištu čime su zatvorena vrata za plasman domaćih proizvoda. Istovremeno, i sami proizvođači, najčešće na tržištu kako domaćem tako i inostranom, djeluju samostalno što, osim rijetkih izuzetaka, ne daje velike rezultate. Poslovne aktivnosti prate veoma skupi krediti, a izvoznici nisu posebno stimulisani od strane države za izvoz domaćih proizvoda.

Konkurentnost domaćih proizvođača

Izveštaj Svjetskog ekonomskog foruma (World Economic Forum - WEF) o globalnoj konkurentnosti za 2012/13 godinu, objavljen u septembru 2012. godine, daje podatke o Indeksu globalne konkurentnosti GCI (Global Competitiveness Index) za 144 zemlje. Po tom izvještaju, Bosna i Hercegovina se nalazi na 88 mjestu od ukupno 144 rangirane zemlje.

Stubovi konkurentnosti su: institucije, infrastruktura, makroekonomska stabilnost, zdravlje i osnovno obrazovanje, visoko obrazovanje i obuka, efikasnost tržišta robe, efikasnost tržišta radne snage, sofisticiranost finansijskog tržišta, tehnološka spremnost, veličina tržišta, sofisticiranost poslovanja i inovacije.

U Bosni i Hercegovini i dalje su najgore rangirani inovativnost i sofisticiranost poslovanja u okviru kojih nema niti jedan pozitivno ocjenjen pokazatelj. I u segmentu tehnološka spremnost imamo lošu poziciju.

Analizirajući loše rangirane pokazatelje, jasno je da još dosta treba da se uradi na unapređenju poslovne klime. Pri tome je neophodno izgraditi čvršću vezu između nauke i privrede i uspostaviti klastere. Kompanije također moraju unaprijediti povjerenje i poslovno ponašanje, shvatiti neophodnost izdvajanja sredstava za istraživanje i razvoj, kao i adekvatnu obuku zaposlenih. Posebno je potrebno sistem obrazovanja prilagoditi potrebama privrede. Proizvodne aktivnosti potrebno je prilagoditi zahtjevima Evropskih standarda uz primjenu sistema kvaliteta.

4. NAMJENSKA INDUSTRIJA

Namjenska industrija u svakoj zemlji predstavlja najvitalniji dio privrede, koji je ujedno i generator razvoja u tehnološkom, naučnom, obrazovnom i ekonomskom smislu.

Imajući u vidu značaj i probleme namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine urađena je Strategije razvoja namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2012. do 2022. godine koja predstavlja skup ciljeva i mjera u implementaciji politike Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije i Vlade Federacije Bosne i Hercegovine u sektoru namjenske industrije.

Politika Vlade Federacije Bosne i Hercegovine je izražena u strateškim ciljevima na nivou sektora namjenske industrije kao i specifičnim ciljevima za pojedine dijelove namjenske industrije.

Jedna od osnovnih vodilja Strategije je održiv razvoj namjenske industrije, tj. princip proizvodnje za ino-tržište, ne dovodeći u pitanje snadbijevanje oružanih snaga zemlje, ukoliko se za to ukaže potreba u budućnosti. Strategijom se razvoj namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine usmjerava na maksimalno korištenje postojećih kadrovskih i materijalnih resursa, uz povećano korištenje domaćih repromaterijala, uvođenju i podsticajnih mjera za ekonomsku efikasnost, te primjena savremenih tehnologija za proizvodnju NVO. Istovremeno se zahtijeva očuvanje životne sredine i smanjenje štetnih utjecaja sektora namjenske industrije na najmanju moguću mjeru.

Na osnovu Strategije razvoja namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine za period 2012. do 2022. godine, koju je usvojio Parlament Federacije Bosne i Hercegovine, izrađen je Akcioni plan implementacije Strategije razvoja namjenske industrije u Federaciji Bosne i Hercegovine koji je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila na svojoj 57. sjednici održanoj 26.07.2012. godine.

Cilj ovog plana je da utvrdi zadatke i dinamiku realizacije aktivnosti koje treba da doprinesu konkurentnosti namjenske industrije na tržištu i uspješnom poslovanju društava iz ove oblasti. Jedan od osnovnih zadataka je saniranje postojećeg stanja u privrednim društvima namjenske industrije i restrukturiranje nekih od ovih društava.

4.1. Kapaciteti namjenske industrije

U tabeli br. 24. predstavljeni su instalisani i operativni kapacitete za sljedeće artikule NVO na godišnjem nivou sa radom u jednoj smjeni.

Tabela br. 24

- streljačka municija 5,56 – 7,9	75 000 000 kom
- protuavionska municija	5 000 000 kom
- inicijalne kapisle za streljačku i protuavionsku municiju	400 000 000 kom
- detonatori i duplex kapisle	8 000 000 kom
- upaljači za ručne bombe	1 200 000 kom
- električne kapisle	150 000 kom
- municija 40 mm	250 000 kom
- upaljači i topovske kapisle	500 000 kom
- protutenkovske mine	100 000 kom
- bombe ručne	600 000 kom
- minobacačka municija 60-120mm	50 000 kom
- artiljerijska municija (u podsklopovima) 76-155 mm	20 000 kom

- tenkovska municija 125 mm	5 000 kom
- artiljerijska oruđa 105-152 mm	50 kom
- minobacači 60-120 mm	400 kom
- nišanske sprave	400 kom
- periskopi	1 000 kom
- vojnički šljem	20 000 kom
- start municija	20 000 000 kom
- artiljerijski baruti i raketno gorivo	1 200 tona
- privredni eksploziv	15 000 tona
- detonirajući štapini	40 000 kom

Vlasništvo namjenskog sektora u Federaciji Bosne i Hercegovine je javno i privatno. U jednom (1) privrednom društvu državni kapital je 100%, dok je u sedam (7) privrednih društava mješovit kapital sa 51 % državnog vlasništva. U ovome izvještaju obrađene su i dvije firme koje imaju 100% privatni kapital.

Tržište proizvodima NVO nigdje u svijetu, pa tako ni u Bosni i Hercegovini, odnosno Federaciji Bosne i Hercegovine nije potpuno otvoreno i slobodno. Bilo kakav izvoz, uvoz ili unutrašnji promet regulisan je restriktivnim propisima i podliježe strogom nadzoru. Pored toga postoji međunarodna zabrana za izvoz oružja u pojedine zemlje (sankcije Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda, EU i OESS-a) kojih se pridržava i Bosna i Hercegovina. Zbog međunarodnih obaveza o kontroli izvoza NVO koje je Bosna i Hercegovina prihvatila značajno je smanjeno tržište za proizvode NVO iz Federacije Bosne i Hercegovine. Do 1992. godine glavni kupci NVO su bile zemlje Bliskog i Srednjeg Istoka (Irak, Indija) Afrike (Libija, Uganda, Somalija), Estonija i dr.).

U izmijenjenim okolnostima kada se ne preporučuje izvoz u zemlje zahvaćene ratnim konfliktima ili zemlje sa politički nestabilnim sistemom gdje je moguće izbijanje sukoba glavno potencijalno tržište za izvoz NVO postaju ekonomski i politički stabilne zemlje, a prvenstveno članice NATO saveza.

U ekonomski razvijenim zemljama namjenski sektor spada u elitni dio industrije, koji zapošljava vrhunske kadrove i u odnosu na ostale industrije ima izuzetno visoku stopu izdvajanja sredstava za razvoj novih proizvoda i tehnologija. Veliki broj novoosvojenih tehnologija za potrebe namjenske industrije nalazi primjenu i pri proizvodnji drugih proizvoda iz drugih proizvodnih sektora.

Kapital uložen u namjensku industriju donosi značajnu dobit, ali samo kad se posmatra poslovanje u dužem vremenskom periodu. Dokaz ovome je ulazak privatnog kapitala u velikom procentu u namjensku industriju zemalja Europske unije, a posebno SAD-a.

Namjenska industrija Federacije Bosne i Hercegovine je poslije 1999. godine ostala bez najvećeg kupca gotovih proizvoda i usluga, a i najvećeg pokretača razvoja novih proizvoda NVO i tehnologije za proizvodnju NVO. To je bila Vojska Federacije Bosne i Hercegovine koja je poslije prerasla u Oružane snage Bosne i Hercegovine. Zbog smanjenja brojčanog stanja Oružanih snaga te njihov preustroj po standardima NATO-a, pojavili su se veliki viškovi sredstava NVO, čije skladištenje i delaboracija već dugi niz godina odnosi veliki dio budžetskih sredstava, koja bi u drugim okolnostima bila upotrebljena za opremanje oružanih snaga sa novim i modernijim NVO.

Ovo nije najbolji scenarij razvoja i proizvodnje za jednu namjensku industriju. Postoji nepisano pravilo da kupci NVO, a to su u pravilu oružane snage neke zemlje, kupuju NVO prvenstveno od vlastite namjenske industrije, a tek nedostajuće potrebe se nabavljaju iz uvoza i to putem međunarodnih tendera.

4.2. Utjecaj sektora namjenske industrije na životnu sredinu

Najvažniji utjecaj sektora namjenske industrije na životnu sredinu je stvaranje otpadnih voda pri proizvodnji inicijalnih eksploziva i njihova nepotpuna razgradnja prije ispuštanja. Pored toga pri proizvodnji eksplozivnih materijala stvara se opasni otpad koji zahtijeva adekvatno zbrinjavanje. Pri obradi metalnih dijelova koristi se termička i hemijska zaštita tih dijelova uz stvaranje opasnog otpada. Uticaj na životnu sredinu se ogleda i u stvaranju povećane buke pri svakodnevnom poligonskom ispitivanju i gotovih proizvoda NVO. Razvoj namjenske industrije neizbježno će imati posljedice na životnu sredinu, stoga se pri dugoročnom planiranju mora o tome voditi računa kako bi se neželjeni utjecaj minimizirali i uvli u zakonski propisane okvire. Glavni je izazov obezbijediti dugoročni razvoj namjenske industrije uz kategorizaciju opasnog i neopasnog otpada i njegovog zbrinjavanja i na efikasno rješavanje problema otpadnih voda sa inicijalnim eksplozivima i hemikalijama procesom oksidoredukcije.

Jedno od rješenja je i intenzivniji razvoj serijske proizvodnje eksplozivnih materijala i smješa bez teških metala. Dodatni problem je delaboracija starog NVO u Federaciji Bosne i Hercegovine koja će se dugoročno realizovati i u namjenskim privrednim društvima jer taj proces onečišćuje zrak, tlo i vodene tokove.

4.3. Privatizacija namjenske industrije

Privatizacija državnog kapitala je provedena putem javnog upisa dionica, tako da ova promjena vlasništva nije donijela namjenskoj industriji prijeko potreban svježi kapital. Odnos državnog i privatnog kapitala u društvima namjenske industrije prikazan je u tablicama br. 25.

4.4. Sigurnosni aspekti namjenske industrije

Proizvodnja, promet i remont naoružanja i vojne opreme i dalje mora imati opći i specijalistički sigurnosni tretman, u sljedećim oblastima:

- a) sigurnosti i zaštite ljudstva, objekata, podataka, proizvodnih sredstava, specijalnih alata i postrojenja,
- b) sigurnosti dokumentacije,
- c) sigurnosti i zaštitu prometa i skladištenja NVO,
- d) sigurnosti istraživanja i razvoja NVO,
- e) sigurnosti tehnoloških informacija,
- f) sigurnosti poslovnih i finansijskih informacija,
- g) sigurnosti odnosa prema inozemstvu u oblasti proizvodnje NVO.

Također, proizvodnja, remont i promet NVO moraju biti u suglasju sa Strategijom sigurnosti Bosne i Hercegovine, što podrazumijeva zaštitu interesa nacionalne sigurnosti Bosne i Hercegovine na unutarnjem i vanjskopolitičkom planu, kroz striktno poštivanje međunarodnih bilateralnih i multilateralnih ugovora i sigurnosnih aranžmana i procedura koje je država Bosna i Hercegovina potpisala, ratificirala ili

preuzela u okviru procesa pridruživanja euroatlanskim odbrambeno-sigurnosnim asocijacijama.

4.5. Rezultati poslovanja

Uzimajući u obzir iznesenu analizu, a u kontekstu složenih ekonomskih prilika u zemlji te usvojenih strateških dokumenata na nivou Federacije Bosne i Hercegovine, privredna društva namjenske industrije su u 2011. godini i 2012. godini iskazala sljedeće rezultate u poslovanju (Tablica br. 25).

Tablica br. 25

Naziv PD/JP	"Igman"d.d. Konjic	
	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	31.422.734
	2012	68.478.593
Ukupan rashod (KM)	2011	33.060.433
	2012	66.559.479
Dobit/Gubitak (KM)	2011	-1.637.698
	2012	1.919.114
Akumulirani gubitak (KM)	2011	0
	2012	-1.637.698
Ukupan kapital (KM)	2011	8.842.437
	2012	10.761.551
Ukupna potraživanja (KM)	2011	15.777.784
	2012	22.292.819
Ukupne obaveze (KM)	2011	32.410.498
	2012	30.262.607
Broj zaposlenih	2011	466
	2012	800
Prosječna neto plaća (KM)	2011	564
	2012	525
Ostvarena proizvodnja	2011	-
	2012	-
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	Investirano 42.342 KM - nabavka opreme
	2012	Investirano 460. 263 KM od čega za sanaciju g.objekata a za nabavku opreme 209.978 KM

Naziv PD/JP	Unis "Ginex" d.d. Goražde	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	11.479.168
	2012	16.768.106
Ukupan rashod (KM)	2011	11.370.071
	2012	16.206.005
Dobit/Gubitak (KM)	2011	109.097
	2012	562.101
Akumulirani gubitak (KM)	2011	0
	2012	0
Ukupan kapital (KM)	2011	20.513.433
	2012	21.075.534
Ukupna potraživanja (KM)	2011	2.716.410
	2012	4.128.779
Ukupne obaveze (KM)	2011	2.118.879
	2012	2.394.392
Broj zaposlenih	2011	396
	2012	406
Prosječna neto plaća (KM)	2011	677
	2012	759
Ostvarena proizvodnja	2011	
	2012	
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	Investirano u građevinski objekat 2.144.543 KM
	2012	Investirano u građevinski objekat 1.260.356 KM

Naziv PD/JP	Binas d.d. Bugojno	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	1.363.265
	2012	1.733.575
Ukupan rashod (KM)	2011	5.142.805
	2012	5.992.903
Dobit/Gubitak (KM)	2011	- 3.779.540
	2012	- 4.259.328
Akumulirani gubitak (KM)	2011	26.418.147
	2012	30.677.475
Ukupan kapital (KM)	2011	10.359.390
	2012	6.100.063
Ukupna potraživanja (KM)	2011	148.860
	2012	820.712
Ukupne obaveze (KM)	2011	9.889.007
	2012	14.137.538
Broj zaposlenih	2011	220
	2012	210
Prosječna neto plaća (KM)	2011	694
	2012	486
Ostvarena proizvodnja	2011	158.897
	2012	985.738
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicija i utrošenih sredstava)	2011	18.201
	2012	Nabavka opreme 33.977

Naziv PD/JP	Pretis d.d. Vogošća	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	2.334.323
	2012	485.830
Ukupan rashod (KM)	2011	6.477.488
	2012	5.781.689
Dobit/Gubitak (KM)	2011	- 4.143.165
	2012	- 5.295.859
Akumulirani gubitak (KM)	2011	7.953.735
	2012	4.143.165
Ukupan kapital (KM)	2011	40.763.112
	2012	35.467.253
Ukupna potraživanja (KM)	2011	492.369
	2012	350.554
Ukupne obaveze (KM)	2011	31.736.195
	2012	35.733.385
Broj zaposlenih	2011	217
	2012	209
Prosječna neto plaća (KM)	2011	627
	2012	665
Ostvarena proizvodnja	2011	-
	2012	-
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Naziv PD/JP	BNT- Tvornica Mašina I Hidraulike d.d. Novi Travnik	
	Godina	Vrijednost pokazatelja
Pokazatelji		
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	5.068.229
	2012	7.871.591
Ukupan rashod (KM)	2011	7.368.254
	2012	9.779.366
Dobit/Gubitak (KM)	2011	-2.300.025
	2012	-1.907.775
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-2.300.025
	2012	-4.207.800
Ukupan kapital (KM)	2011	51.075.687
	2012	49.167.911
Ukupna potraživanja (KM)	2011	1.637.857
	2012	1.382.645
Ukupne obaveze (KM)	2011	26.309.690
	2012	23.982.732
Broj zaposlenih	2011	297
	2012	299
Prosječna neto plaća (KM)	2011	601
	2012	603
Ostvarena proizvodnja	2011	-
	2012	-
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	Sanacija objekta (krova proizvodne hale) 50.000 KM

Naziv PD/JP	"Zrak" d.d. Sarajevo	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	982.271
	2012	2.994.445
Ukupan rashod (KM)	2011	2.855.050
	2012	3.530.752
Dobit/Gubitak (KM)	2011	- 1.872.779
	2012	- 536.307
Akumulirani gubitak (KM)	2011	1.863.811
	2012	2.400.118
Ukupan kapital (KM)	2011	8.688.875
	2012	8.152.568
Ukupna potraživanja (KM)	2011	618.607
	2012	1.121.563
Ukupne obaveze (KM)	2011	15.663.873
	2012	15.631.740
Broj zaposlenih	2011	82
	2012	83
Prosječna neto plaća (KM)	2011	1.071
	2012	895
Ostvarena proizvodnja (KM)	2011	764.761
	2012	1.990.995
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicija i utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Naziv PD/JP	Tehnički Remontni Zavod Hadžići d.d. Hadžići	
	Godina	Vrijednost pokazatelja
Pokazatelji		
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	51 % + 49 %
	2012	51 % + 49 %
Ukupan prihod (KM)	2011	2.683.967
	2012	1.191.288
Ukupan rashod (KM)	2011	2.679.203
	2012	2.760.744
Dobit/Gubitak (KM)	2011	2.988
	2012	-1.569.456
Akumulirani gubitak (KM)	2011	0
	2012	1.569.456
Ukupan kapital (KM)	2011	5.845.119
	2012	4.275.663
Ukupna potraživanja (KM)	2011	2.730.445
	2012	2.073.592
Ukupne obaveze (KM)	2011	5.676.954
	2012	6.142.840
Broj zaposlenih	2011	72
	2012	71
Prosječna neto plaća (KM)	2011	708
	2012	640
Ostvarena proizvodnja	2011	26.350 N.Č.
	2012	10.013 N.Č.
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	Sanacija pogona točkaša 110.998 KM
	2012	Sanacija pogona točkaša 280.706 KM

Naziv PD/JP	Pobjeda Rudet d.d. Goražde	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	100 % privatni
	2012	100 % privatni
Ukupan prihod (KM)	2011	12.334.736
	2012	13.243.068
Ukupan rashod (KM)	2011	9.588.744
	2012	9.927.103
Dobit/Gubitak (KM)	2011	2.745.992
	2012	3.315.965
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-
	2012	-
Ukupan kapital (KM)	2011	11.513.951
	2012	14.570.293
Ukupna potraživanja (KM)	2011	2.514.976
	2012	3.093.127
Ukupne obaveze (KM)	2011	1.444.835
	2012	1.457.493
Broj zaposlenih	2011	255
	2012	256
Prosječna neto plaća (KM)	2011	669
	2012	723
Ostvarena proizvodnja (KM)	2011	11.976.952
	2012	13.152.641
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis investicija i utrošenih sredstava)	2011	Investicije u g.objekat 1.020.913
	2012	Investicije u g.objekat 1.183.261

Naziv PD/JP	Pobjeda Technology Goražde d.d.	
Pokazatelji	Godina	Vrijednost pokazatelja
Vlasnička struktura (Državni + privatni kapital) u %	2011	100 % privatni
	2012	100 % privatni
Ukupan prihod (KM)	2011	5.319.488
	2012	3.920.290
Ukupan rashod (KM)	2011	5.237.911
	2012	3.909.163
Dobit/Gubitak (KM)	2011	81.577
	2012	11.127
Akumulirani gubitak (KM)	2011	-
	2012	-
Ukupan kapital (KM)	2011	2.126.111
	2012	2.126.111
Ukupna potraživanja (KM)	2011	624.302
	2012	840.313
Ukupne obaveze (KM)	2011	909.496
	2012	1.102.000
Broj zaposlenih	2011	123
	2012	92
Prosječna neto plaća (KM)	2011	588
	2012	664
Ostvarena proizvodnja	2011	25.000.000 kom
	2012	21.000.000. kom
Realizirani projekti/investicije (dati kraći opis insveticija i utrošenih sredstava)	2011	-
	2012	-

Iz prezentiranih podataka, vidljivo je da su privredna društva u navedenom periodu poslovala sa gubitkom (izuzev Igman d.d. Konjic, Ginex d.d. Goražde gdje je većinski državni kapitali Pobjeda Rudet Goražde i Pobjeda Technology Goražde – privatni kapital).

Osnovni razlozi negativnog poslovanja privrednih društava su:

- prekomjerna zaduženost u dužem vremenskom periodu,
- dug za električnu energiju,
- dug zaposlenicima po osnovu radnog odnosa,
- dug prema fondovima zdravstva i zapošljavanja, kao i prekomjerna zaduženost kod poslovnih banaka, i česte blokade transakcijskih računa,
- nedovoljna iskorištenost raspoloživih kapaciteta (problem iznalaženja novih Ino-tržišta, kako po pitanju plasmana gotovih proizvoda tako i sigurnosti

snabdijevanja ključnim repromaterijalima iz uvoza koji su uslov privrednog razvoja namjenske industrije)

- zastarjela tehnologija,
- nedostatak specijalističkog i tehničkog kadra.

Zbog malih ulaganja u kadrove te razvoj novih proizvoda i pratećih kapaciteta namjenska industrija je od 1996. godine do danas iscrpila sve unutrašnje rezerve i ostvarila loše rezultate u poslovanju. Većina privrednih društava već duže vrijeme imaju blokirane račune, a neizmirene obaveze prema povjeriocima kreću se oko 100.000.000 KM.

Da bi se ostvarili postavljeni ciljevi o razvoju namjenske industrije u periodu 2012. - 2022. godine potrebno je obezbijediti stabilno finansiranje ovog sektora na način da se svakom privrednom društvu osigura tržišna opravdanost i održivost.

Federalna direkcija za namjensku industriju je u cilju rješavanja finansijske konsolidacije i prestrukturiranja privrednih društava namjenske industrije na nove programe za proizvodnju novih i civilnih proizvoda sačinila Program dokapitalizacije namjenske industrije.

Strategija razvoja namjenske industrije Federacije BiH nastaje u okolnostima kad nije moguće tačno procijeniti kada će Bosna i Hercegovina postati članica Nato pakta i/ili Europske Unije.

Međutim, vizija Strategije je postavljena na način da će u posmatranom periodu Bosna i Hercegovina svakako biti članica NATO pakta i Europske Unije. Opredjeljujući se za NATO savez i Evropsku Uniju, Bosna i Hercegovina preuzima i obaveze da implementira i pravno naslijeđe NATO pakta i EU i u oblasti namjenske proizvodnje. Strategija pokazuje na trendove pojačane saradnje pojedinih namjenskih industrija sa proizvođačima NVO u zemljama EU, ali isto tako ukazuju na ubrzano povezivanje po liniji kapitala namjenske industrije EU i članica sa specijalnim statusom (Švicarska) u veće, složenije i ekonomsko jače sisteme koji mogu onemogućiti pristup namjenske industrije Federacije Bosne i Hercegovine tim tržištima ako ne bude povezano putem kapitala sa tim sistemima.

Sigurnost snabdijevanja sa ključnim repromaterijalima iz uvoza je uslov privrednog razvoja namjenske industrije i njenog efikasnog nastupa na ino tržištu pa Vlada Federacije Bosne i Hercegovine trebala bi prioritarno da implementira svoju ranije donesenu „Odluku o formiranju materijalnih rezervi za namjensku industriju“. S druge strane, ispunjavanje pojedinih ciljeva Strategije a prije svega „finansijske konsolidacije“ traži relativno velika finansijska sredstva pa je logično i opravdano očekivati da treba ohrabriti domaće, a i inostrane investitore da ulažu u namjensku industriju Federacije Bosne i Hercegovine. Bez obzira na činjenicu zastoja svjetske privrede, za namjenski sektor postoji izražen interes za ulaganje.

Sigurnost pri proizvodnji i prometu NVO prati na nivou Bosne i Hercegovine pravno naslijeđe EU, ali zbog komplikovane organizacije Bosne i Hercegovine (Entiteti, Kantoni) pa i slične organizacije sigurnosnih policijskih službi, postoji realna opasnost da povećanje sigurnosnog nadzora ode u drugom smjeru i da drastično umanjuje efikasnost nastupa na ino-tržištu (jako komplikovana procedura izdavanja izvoznouvozne dozvole).

Jedno od nejasnih pitanja jeste - treba li Federacija Bosne i Hercegovine graditi namjenske kapacitete koji će cjelokupnu proizvodnju plasirati na ino-tržištu. U svakom slučaju ono bi ovisilo o investitoru i iste treba ohrabrivati da to čine posebno u regionima koji imaju tradiciju, stručne kadrove i infrastrukturu za izgradnju takvih kapaciteta.

5. AKTIVNOSTI MINISTARSTVA U 2011. I 2012. GODINI

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u 2011. godini nastojalo je da zakonski uredi oblasti iz svoje nadležnosti – predloži zakone kojima će se u potpunosti urediti tretirana problematika. Iskorak je napravljen u oblasti energije i industrije. I ako svi predloženi zakoni nisu prošli cjelokupnu propisanu proceduru usvajanja, (za skoro sve zakone rađene su javne rasprave), te nakon njihovog usvajanja za očekivati je transparentniji i usklađeniji rad društava iz ovih oblasti kako u njihovom poslovanju tako i u vođenju određenih investicijskih projekata.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine u 2011. godini razmatrala je 184. tačke koje je pripremila Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije odnosno po 5 tačaka u prosjeku je bilo na svakoj sjednici Vlade Federacije Bosne i Hercegovine. Od toga 8 zakonskih rješenja, 1 uredba i 5 popravaka uredbi, 92 odluke, 28. informacija, 20 izvještaja itd..

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine imala je 39 redovnih sjednica u 2012. godini, na kojima je između ostalog razmatrala i 160 tačaka Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, što je prosječno 4,2 tačke po sjednici.

Napominjemo da je u 2012. godini objavljeno u Službenim novinama Federacije BiH, 6 zakona, 20 pravilnika, 101 odluka i 14 rješenja koje je izradilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije.

U trenutku pisanja ove Informacije u proceduri usvajanja nalazi se 11 zakona koje je izradilo Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije i to:

1. Prijedlog zakona o električnoj energiji,
2. Prijedlog zakona o upravljanju državnim kapitalom u Federaciji Bosne i Hercegovine,
3. Zakon o privrednoj komori u Federaciji Bosne i Hercegovine,
4. Prijedlog zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije,
5. Nacrt zakona o energetske efikasnosti,
6. Nacrt zakona o istraživanju i eksploataciji nafte i plina u Federaciji Bosne i Hercegovine,
7. Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o privrednim društvima,
8. Nacrt zakona o finansijskoj konsolidaciji gospodarskih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine,
9. Nacrt zakona o naftnim derivatima u Federaciji Bosne i Hercegovine,
10. Prednacrt zakona o proizvodnji, remontu i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji Bosne i Hercegovine,
11. Prednacrt zakona o gasu Federacije Bosne i Hercegovine

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije redovno izvještava Vladu Federacije Bosne i Hercegovine o radu i poslovanju privrednih društava iz svoje nadležnosti. Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je usvojila godišnje izvještaje o poslovanju: Privrednih društava namjenske industrije za 2011. godinu, Privrednih društava iz oblasti industrije za 2011. godinu, Privrednih društava iz oblasti energije za 2011. godinu, Privrednih društava iz oblasti rudarstva za 2011. godinu.

6. AKTIVNOSTI MINISTARSTVA VEZANO ZA EUROPSKE INTEGRACIJE

Aktivnost Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije vezano za europske integracije ogleda se u slijedećim aktivnostima:

Rad u ekspertnim timovima na preuzimanju direktiva EU

- Instrumenti za mjerenje 2004/22/EC,
- Građevinski proizvodi 89/106/EEC i 93/68/EEC
- Sigurnost igračaka 2009/48/EZ,
- Prenosiva oprema pod pritiskom 1999/36/EZ,
- Ambalaža i ambalažni otpad 94/62/EC,
- Građevinski proizvodi 89/106/EEC i 93/68/EEC,
- Oprema pod pritiskom 97/23/EZ
- Uređaji za gas 90/396/EC
- Aktivnosti u sklopu implementacije Projekta SAMRS 2009/04/11- Pomoć BiH pri usklađivanju modela tržišta električne energije sa EU Direktivama,
- Aktivnosti vezano za izradu Nacionalnog plana za energetske efikasnost (NEEAP),
- Učešće u pripremi projektnih prijedloga IPA programa,
- Učešće u radu Tehničkog komiteta za rudarstvo BAS/TC/27,
- Učešće u radu Tehničkog komiteta za tekstil, kožu, odjeću i obuću BAS/TC/48,
- Učešće u radu Tehničkog komiteta za sigurnost igračaka, proizvoda za djecu i njegu djece BAS/TC/54,
- Učešće u radu Tehničkog komiteta za goriva i maziva BAS/TC/11
- Učešće u radu Savjeta FDRR i Savjeta za praćenje cijena,
- Učešće u Razvojnem programu UNDP-a „Jačanje BiH kapaciteta za strateško planiranje i razvoj politika djelovanja“ (SPPD),
- Učešće u radu Državnog koordinacionog tijela za provedbu Konvencije o hemijskom oružju,
- Aktivnosti na izradi prijedloga Akcionog plana za implementaciju nove EU direktive OIE 2009/28/EC,
- Učešće u radu pododbora (pododbor za trgovinu, industriju, carine i poreze; pododbor za unutarnje tržište i konkurenciju; pododbor za transport, okoliš, energiju i regionalni razvoj; pododbor za ekonomska i finansijska pitanja),
- Učešće u izradi socijalnog akcionog plana za Bosnu i Hercegovinu,
- Učešće u radu radnih grupa za usklađivanje pravnih propisa BiH sa *acquis communautaire* za oblasti 7. Industrijska politika malih i srednjih poduzeća i oblasti 12. Okolina,
- Sudjelovanje u dogradnji i prilagodbi postojeće privredne regulative sa propisima i standardima tržišta EU i WTO, na smjernicama započetih aktivnosti o stabilizaciji i pridruživanju Bosne i Hercegovine,
- Aktivnosti vezane za primjenu nove direktive OIE 2009/28/EC, rad u okviru Radne grupe Sekretarijata Energetske Zajednice u Beču,
- Aktivnosti vezane za primjenu direktive o obaveznim rezervama naftnih derivata 2009/119/EC,
- Učešće u radu Radne grupe za podršku konkurentnosti malih i srednjih preduzeća i inovacijama i pripremu za budući Savjet za državnu pomoć u IPA projektima,
- Učešće u radu Radne grupe za infrastrukturu kvalitete u IPA projektima,

- Učešće u radu Radne grupe za podršku u oblasti energetike u IPA projektima,
- Učešće u radu Radne grupe za izgradnju kapaciteta u pogledu evropskih integracija u IPA projektima,
- Aktivnosti vezane za AP za realiziranje mogućih implikacija ulaskom RH u EU na BiH, i Učešće i rad na Listi pitanja EK za Poglavlje 27 – Okoliš,

Na osnovu svega iznesenog Federalno ministarstvo energije rudarstva i industrije / Vlada Federacije Bosne i Hercegovine predlaže Domu naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da donese slijedeći:

7. ZK L J U Č A K

1. JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo kao nosilac aktivnosti procesa prestrukturiranja rudnika uglja u sastavu Koncerna EP BiH d.d. Sarajevo, dužna je intenzivirati započeti proces, te konkretizovati zaduženja za realizaciju i dostizanje planiranih parametara poslovanja rudnika, a posebno realizaciju člana 4. Zakona o finansijskoj konsolidaciji rudnika prema obračunatim, a neuplaćenim javnim prihodima u periodu 2009 do 2015. godine („Službene novine Federacije BiH“, br. 81/08 i 109/12).
2. Rudnici uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine su dužni sprovoditi Akcioni plan prestrukturiranja i modernizacije rudnika uglja u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 42/04 i 43/04), posebno u segmentima koji se odnose na povećanje stepena sigurnosti i zaštite na radu zaposlenih, unapređenju organizacije, poboljšanju ekonomičnosti poslovanja i smanjenju gubitaka u poslovanju.
3. **Stvaranje povoljnog poslovnog ambijenta** (Zakonskom regulativom urediti postojeće uvjete poslovanja, Stvoriti uvjete za veća strana ulaganja i kvaliteteniju promocija domaće industrije; Preferirati plasman domaćih proizvoda u sistemu trgovačkih lanaca; Razvojnu banku Federacije Bosne i Hercegovine staviti više u funkciju privrede; Raditi na eliminaciji svih oblika sive ekonomije; Stimulirati izvoznike; Formirati klastere; Izraditi smjernice za razvoj bazne proizvodnje i proizvodnje pratećih materijala; Formirati garancijski fond na nivou Federacije Bosne i Hercegovine).
4. **Rasterećenje privrede** (Potrebno je Zakonskom regulativom urediti oblasti fiskalnih i parafiskalnih opterećenja domaće privrede sa ciljem rasterećenja privrede)
5. **Povećanje stepena konkurentnosti domaćih proizvođača** (Mora se ostvariti kroz oblike kao što su: Modernizacija proizvodnje; Usavršavanje postojećeg kadra; Prilagođavanje sistema obrazovanja potrebama privrede; Stvaranje domaćih brendova; Proizvodnja po zahtjevima Evropskih standarda; Uvođenje Sistema kvaliteta)
6. **Upućivanje inicijativa Vijeću ministara Bosne i Hercegovine** (U cilju otklanjanja carinskih i vancarinskih barijera potrebno je Vijeću ministara Bosne i Hercegovine uputiti inicijativu za određene korekcije: Carinske tarife; Akciza, Bankovnih garancije za lonh-poslove; Uređenja sistema Javnih nabavki; Preuzimanje Evropskih direktiva u domaće zakonodavstvo)